

J&T 98

Ivo Enenkl: Ostrava už dávno není černá

Exkluzivní rozhovor se šéfem ostravské pobočky J&T Banky odhaluje nejen plány na rozvoj v Moravskoslezském kraji.

strana 6

Na investice do mincí je vždy ta správná chvíle

Dolaroví milionáři odhalili investiční potenciál emočních investic, mezi něž mince nepochybně patří. Do čeho se vyplatí investovat, jaký výnos lze očekávat a čemu se raději vyhnout?

strana 12

Noc divadel

Pořídte si oblečení hereckých hvězd na dobročinném bazaru a pomozte těm, kteří nemají tolik štěstí vyrůstat ve svých původních rodinách. Výtěžek bazaru putuje na Hledáme rodiče.

strana 15

Inspirace z ulice

Nová jídla a drinky inspirované typickými asijskými pouličními pokrmy či kuřecí sushi, to je nový lístek Buddha-Baru.

strana 17

Je tu výsledková sezona: v USA zatím silná, Evropa tolik nezáří

Podle dosavadních čísel jde v USA zřejmě o jeden z nejsilnějších kvartálů vůbec, i když se již u některých společností objevily nepříznivé informace spojené se snížením výhledu kvůli vztahům s Čínou. Evropská část už tak zářná čísla jako v zámoří neprodukuje a je to patrné i na investorské náladě.

Říjen přinesl korekci, která pramenila z obav následků obchodní války mezi USA a Čínou na konkrétní společnosti, resp. jejího vlivu na světovou ekonomiku. Jen připomínáme, že zářijové uvalení dodatečných cel USA a Číny navzájem trh nejdříve přešel poměrně hladce, ale nyní je patrné, že se následky začínají více projevovat na tržním sentimentu. Další nervozitu přinesla probíhající výsledková sezona, která byla rovněž částečně ovlivněna obchodní politikou USA vůči Číně.

DOBŘÁ ČÍSLA, ALE SLABŠÍ VÝHLEDY

Samotná čísla výsledkové sezony za 3. kvartál 2018 jsou v USA nadále velmi silná. Konkrétně jsme zhruba v třech čtvrtinách výsledkové sezony v USA a překvapení na tržbách bylo dosaženo v 60,7 % a na čistém zisku v 82 %. Meziroční růst na tržbách je 8,7 % a na čistém zisku silných 26,5 %. „Dle dosavadních čísel se bude zřejmě jednat opětovně o jeden z nejsilnějších kvartálů vůbec. Nicméně je potřeba dodat, že u některých společností se již objevily nepříznivé informace spojené se snížením výhledu či vydáním varování pro budoucí kvartály. Důvodem je většinou očekávaná slabší poptávka v Číně, a to ať už na základě nových cel mezi USA a Čínou, či na základě skutečného stavu čínského hospodářství. Každopádně taková varová-

ní především u velkých společností dokážou již ovlivnit tržní náladu,“ vysvětluje hlavní ekonom J&T Banky Petr Sklenář.

Rizikovým faktorem pro trhy je Itálie.

Při zmínce o výsledkové sezoně nelze opomenout i evropskou část. Ta bohužel již tak zářná čísla jako v zámoří neprodukuje a je to patrné i na investorské náladě.

Evropě nepomáhá ani dění kolem Itálie, jež představila rozpočet, který měl vyšší deficit, než trh očekával. „Navíc jej EU vrátila na dopracování, protože neodpovídal pravidlům, ke kterým se Itálie dříve zavázala. Itálie si však stojí za svým a současný plán nehodlá údajně měnit. Tvrdý postoj Itálie je rizikovým faktorem pro trhy. Na druhou stranu se nedomníváme, že by EU uvalila na Itálii kvůli tomuto sporu nějaké sankce,“ dodává Sklenář.

ZAMĚŘENO NA CENTRÁLNÍ BANKY

Zasedání ECB 25. října dle očekávání žádné nové informace nepřineslo. Draghi utvrdil trh, že se sazby

měnit nebudou do 3. čtvrtletí 2019 a že bude ukončen program QE dle plánu, tedy s koncem letošního roku. Pro trhy se jednalo o neutrální informace.

Domácí ČNB na svém listopadovém zasedání dle očekávání zvýšila sazby o 25 bazických bodů na 1,75 %. Tisková konference vyzněla ve prospěch dalšího nezvyšování sazeb, pokud koruna dále neoslabí nebo zůstane na současné úrovni. Trh si to vyhodnotil spíše jako holubičí komentář.

INDEXY V ČÍSLECH

Vliv nové celní politiky USA vůči Číně a slabší výhledy některých firem přinesly na trh korekci i přes opětovně silnou výsledkovou sezonu. Konkrétně americké akciové in-

dexy za říjen vykázaly meziměsíční pokles o 5,1–9,2 %. Evropa následovala zámoří a navíc byla ovlivněna nervozitou z Itálie. Index DAX odepsal 9,0 %. Prodejní tlak se nevyhnul ani Asii, kde japonský Nikkei odepsal 8,8 % a Šanghaj 9,2 %. Tentokrát se ani domácí index PX nevyhnul negativní náladě a odepsal 7,2 %.

MONETA SE PŘIPRAVUJE NA VELKÝ OBCHOD

Z akcií se tentokrát podíváme na Monetu, jejíž cenné papíry výrazně korigovaly zisky z předchozího měsíce a za říjen odepsaly 7 % na 76 Kč.

Významnou zprávou bylo oznámení uzavření předběžné dohody se společností Home Credit Group B.V. (HCGBV) o koupi Air Bank a české

a slovenské pobočky Home Creditu. Cena transakce byla stanovena na 19,75 mld. Kč, z čehož 6,75 mld. Kč bude zapláceno v hotovosti a 13 mld. Kč prostřednictvím emise nových akcií ve prospěch HSGBV, který tak získá 24,48% podíl v Monetě. Emisní kurz nově vydaných akcií je 78,5 Kč a byl stanoven na základě průměrné ceny v období od 1. července do 30. září. Vypořádání transakce by mělo proběhnout 1. července 2019. „Management očekává, že již v prvním celém roce od vypořádání bude mít transakce pozitivní dopad jak na zisk na akcii, tak na výši dividendy na akcii, která by měla vzrůst o přibližně 10% oproti dosavadním plánům,“ upřesňuje Sklenář.

Management Monety již delší dobu avizoval, že aktivně vyhledává akvi-

ziční příležitosti. Jedna z největších obav investorů v souvislosti s možnými akvizicemi byl případný propad vyplácených dividend. Realizace takto velké akvizice a zároveň ponechání dividendové politiky vyplácet 70% čistého zisku je z pohledu analytiků pro investory příjemné pozitivní překvapení.

Management Monety avizoval, že hledá akviziční příležitosti.

„Akcie nabízí v současné době kombinaci dividendového titulu i ros-

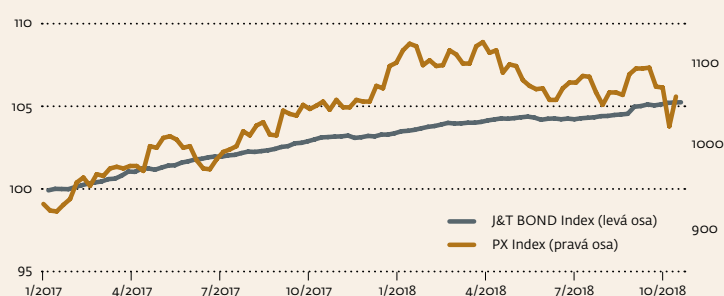
Z finančních trhů...

data platná k 2. 11. 2018

PODÍLOVÉ FONDY

	cena PL	zhodnocení za měsíc	zhodnocení za rok	zhodnocení od založení p. a.
J&T Money CZK	1,288	0,2 %	2,0 %	4,2 %
J&T High Yield MM CZ	1,465	0,3 %	3,1 %	4,7 %
J&T Flexi Dluhopisový	1,419	-0,1 %	-1,9 %	3,0 %
J&T Bond CZK	1,370	0,1 %	0,4 %	4,6 %
J&T Opportunity CZK	2,590	-4,7 %	5,6 %	5,2 %
J&T Komoditní Fond	0,504	-0,6 %	0,6 %	-8,4 %
J&T Life 2025	1,084	-1,7 %	-0,9 %	1,9 %
J&T Life 2030	1,083	-2,6 %	-1,3 %	1,8 %
J&T Life 2035	1,080	-2,9 %	-1,4 %	1,8 %

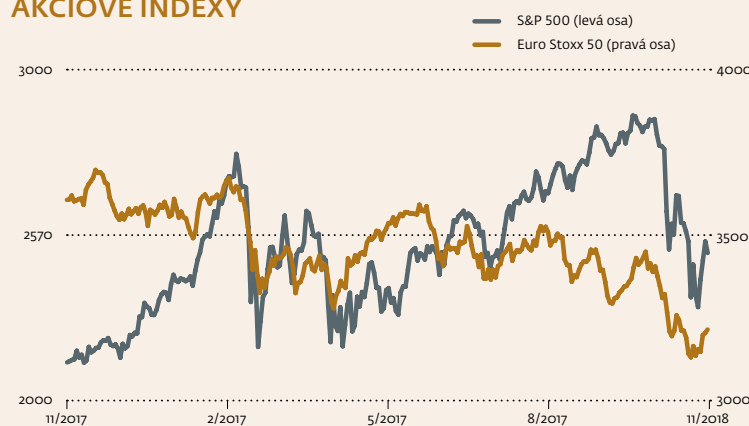
J&T BOND INDEX

STÁTNÍ DLUHOPISY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
ČR – 10Y	2,13	-1 bp	49 bp	-25 bp
Německo – 10Y	0,43	-15 bp	6 bp	-132 bp
USA – 10Y	3,21	-4 bp	86 bp	52 bp

AKCIOVÉ INDEXY

SMĚNNÉ KURZY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
USD/EUR	1,14	0,8 %	1,9 %	-3,3 %
CZK/EUR	25,8	-0,3 %	-0,5 %	0,0 %
CZK/USD	22,7	-1,1 %	-2,4 %	3,3 %

KOMODITY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
Ropa (Brent) – USD/bbl	73	-12,0 %	19,3 %	-29,7 %
Zlato – USD/oz	1 233	2,3 %	-3,0 %	-6,2 %
Měď – USD/t	6 283	0,0 %	-9,3 %	-13,3 %

toucí společnosti, která významně posiluje své postavení na trhu. Případné solidní výsledky hospodaření by mohly opět investorům připomenout silný fundament banky a přilákat nákupní objednávky," doplňuje Petr Sklenář.

RIZIKOVÝM FAKTOREM JE DOLAR

Výprodeje na akciových trzích se odrazily i na komoditních trzích a široký index v říjnu propadl o 3–6 % v závislosti na váze energií v indexu. Cena ropy se ještě na začátku října dostala na nová 4letá maxima (Brent – 86 USD), ale postupně se rozjela korekce předchozího růstu, kterou podpořil i propad akciových trhů. Za celý říjen nakonec cena ropy propadla v průměru o 10 % a vrátila se na úroveň z konce srpna (Brent – 76 USD, WTI – 65 USD).

V říjnu propadly i ceny technických kovů (–5 %), cena hliníku (–5 %) se dokonce propadla na roční minimum (1950 USD/t). Naopak nervozita na akciových trzích se pozitivně odrazila u drahých kovů (+1 %). Cena zlata (2 %) se poprvé od července přechodně dostala i nad úroveň 1230 USD. Naopak cena stříbra (–3 %) se po měsíci vrátila na dosah 2,5letých minim (14,2 USD). Vývoj u zemědělských plodin byl smíšený, v průměru přidaly kolem 2 %, a to hlavně kvůli velkému obratu u cukru (27 %) a kávy (10 %).

Cena zlata se přechodně dostala i nad úroveň 1230 USD.

„Výhled pro komodity zůstává pozitivní kvůli pokračujícímu růstu globální ekonomiky, ovšem volatilním vývojem prochází ropa. Drahé kovy mohou reagovat na další růst úrokových sazeb. Rizikovým faktorem pro ceny komodit je vývoj kurzu dolaru,“ uvádí hlavní ekonom.

LISTOPADOVÉ VÝHLEDY

V návaznosti na zahraniční politiku USA bude důležité sledovat summit G20, který se uskuteční na přelomu listopadu a prosince. Zde by se měly setkat hlavy USA a Číny a projednat

další kroky ve vzájemných obchodních vztazích. Jakákoliv dohoda a uklidnění vztahů by byly pro trhy výraznou vzpruhou.

Pro listopad bude zřejmě stěžejní až jeho konec. Důvodem je summit G20.

Sledovat se budou rovněž volby do Kongresu v USA. Tady existuje možnost, že republikáni mohou ztratit majoritu ve Sněmovně reprezentantů, čímž by se mírně srovnaly pomyslné váhy moci. Prozatím má celý Kongres i post prezidenta republikánská strana. Trh mírně spoléhá na to, že by mohl být lehce otupen ostrý tón dosavadní politiky prezidenta Trumpa.

V případě Evropy se budou zraky nadále upínat na Itálii, resp. na další kroky EU vůči Itálii. Případné sankce za neplnění dohod ve smyslu snižování celkového zadlužení země by mohly způsobit negativní reakci investorů do italských, potažmo evropských aktiv. „Toto není náš základní scénář,“ upozorňuje Sklenář.

Fed na svém zasedání zřejmě sazby tentokrát nezvedne. Nicméně pravděpodobně zopakuje svůj jestřábí postoj vzhledem k tomu, že se ekonomice daří a inflace je stále nad cílem. Pro trh by se jednalo o neutrální informaci, ale jakákoliv jestřábí zmínka většinou na trhu vygeneruje prodejní objednávky.

Samozřejmě se budou nadále sledovat dozvuky výsledkové sezony. Nicméně trend je již nastaven a výraznější změny v celkovém vnímání již zřejmě neproběhnou.

„Pro listopad bude zřejmě stěžejní až jeho konec. Důvodem je summit G20, který by mohl přinést výraznější impuls do americko-čínských vztahů. Důležitý bude rovněž výsledek voleb do amerického Kongresu. Celkově jsme nadále velmi opatrní s tím, že výrazný impuls na obě strany může přijít až s koncem měsíce,“ shrnuje výhled hlavní ekonom. ■

Připraveno analytiky J&T Banky

Španělská soudní telenovela o hypoteční dani

Tržním selháním se označuje stav, kdy se tržní řešení označí za neefektivní. Vládní selhání je situace, který skutečnost ještě zhorší. Ve Španělsku se letos rozhořel spor o tom, kdo platí daň z hypotéky, a vzniklo z toho vládní selhání 2. stupně – chaos.

Za notářské ověření podpisu smlouvy o hypotečním úvěru se ve Španělsku platí poplatek, který závisí na regionu a je v rozmezí 0,5–1,5 % z výše úvěru. Fakticky jde o daň z hypotéky. Standardem bylo, že tuto hypoteční daň platí dlužník, který si bere půjčku. Tuto praxi španělský nejvyšší soud potvrdil letos v březnu. Pak 18. října stejný soud rozhodl, že tuto daň mají platit banky, a to i zpětně včetně splacených hypoték. Ovšem hned druhý den opět ten samý soud uvedl, že přehodnotí svoje rozhodnutí, které přináší radikální změnu vůči předchozí praxi a má velké ekonomické a sociální dopady. Nové rozhodnutí má soud vydat 5. listopadu.

Španělským bankám hrozí, že budou muset platit 2–5 mld. EUR, což je podle odhadu agentury Moody's až polovina ročního zisku bankovního sektoru. Od poloviny října akcie některých španělských bank propadly až o 15–20 % na 2letá minima. Teď se čeká na rozhodnutí soudu, kdo komu a kolik platí a jestli vůbec. Nejde říct, že stát (zde soud) rozhodl špatně, ale spíš vytvořil chaos, že odvolal, že rozhodl, že odvolal, co rozhodl a pak se v tom ztratil. Za týden bude jasno. Snad. ■

Petr Sklenář
Hlavní ekonom
J&T Banky

Dluhopisy Tatry mountain resorts exkluzivně u J&T Banky

Slovenská firma Tatry mountain resorts (TMR), která provozuje lyžařská a zábavní střediska na Slovensku, v České republice a Polsku, vydává dva typy dluhopisů v celkové hodnotě do 3,8 miliardy korun. Na pražské burze cenných papírů bude obchodován dluhopis čtyřletý. Datum mise bylo stanoveno na 7. listopadu, hlavním manažerem a administrátorem byla jmenována J&T Banka.

„Tento cenný papír s jistým výnosem a navíc zabezpečením může být zajímavou investiční alternativou k akcím TMR zejména pro konzervativnější investory, kteří se chtějí podílet na našem dosavadním úspěchu,“ říká Jozef Hodek, člen představenstva TMR.

První emise dluhopisů bude v českých korunách, a to do objemu 1,5 miliardy Kč se jmenovitou hodnotou dluhopisu 30 000 Kč a s kuponem maximálně 4,5 %. Čtyřletý dluhopis bude obchodován na pražské burze cenných papírů.

Splatnost druhého typu dluhopisů v celkovém objemu do 90 milionů eur (2,3 miliardy korun) je stanovena na šest let. Jmenovitá hodnota dluhopisů, s nimiž se bude obchodovat na bratislavské burze, dosáhne 1000 eur (25 600 korun) a maximální úrok do 4,4 %.

„Ze získaných peněz budeme refinancovat různé závazky a také je využijeme na další investice a rozvoj našich středisek,“ komentoval účel vydání Jozef Hodek.

OHLÉDNUTÍ ZA LÉTEM

Společnost Tatry mountain resorts patří k předním firmám v oblasti cestovního ruchu ve střední a východní Evropě a vlastní či provozuje atraktivní horská střediska, zábavní parky, restaurační zařízení, sportovní služby, obchody a hotely. Během letošního léta se TMR musely poprat, stejně jako ostatní střediska, s poměrně proměn-

livými klimatickými podmínkami. Období tropických veder často střídaly vlny ochlazení spojené s deštěm, což má v letní sezoně výrazný vliv na návštěvnost jak horských středisek, tak i zábavních parků.

„Za poklesem návštěvnosti na horách stojí i stabilní bezpečnostní situace ve světě, kterou ve velké míře využili rekreační cestující do přímořských destinací. Nás těší, že navzdory poklesu polské návštěvnosti v Tatralandii v důsledku masivních marketingových kampaní konkurenčních polských aquaparků za hranicemi Slovenska se nám podařilo zaznamenat mírný nárůst návštěvnosti v segmentu zábavních parků, a to i díky novinám, které jsme pro naše návštěvníky připravili. Mezi hlavní události sezony patřilo spuštění provozu dvou nových gigantických tobogánů v Tatralandii, ten turbulentní je zatím dokonce jediným svého druhu v Evropě,“ hodnotí uplynulou sezonu Bohuš Hlavatý, CEO TMR.

Společnosti se však v uplynulé sezoně dařilo návštěvníky středisek oslovovat svými kvalitními službami, což ukazuje meziroční srovnání čísel. Tržby hotelů vzrostly o 2,3 %, u restauračních zařízení stouply o 2,9 % a sportovní služby a obchody zaznamenaly růst tržeb o 7,8 %.

ROZSÁHLÉ INVESTICE DO MODERNIZACE

Nyní už ale ve střediscích vrcholí přípravy na zimní sezonu. Inspiraci pro další zlepšení hledali

Dluhopisy Tatry mountain resort

Název emise:

TMR F. CR 4,50/22

Celkový objem:

1 500 000 000 Kč

Nominální hodnota dluhopisu:

30 000 Kč

Datum emise:

7. 11. 2018

Kupon:

4,50 % p. a

nejen v Evropě, ale také třeba v USA, kde se nejezdí na hory primárně kvůli lyžování, ale kvůli jiným věcem, ať je to prvotřídní ubytování v chatě na sjezdovce, wellness či luxusní večere. Odlišný je tu i přístup k alkoholu – na sjezdovce se vůbec nepije. Bujarou náladu, jak jsme zvyklí z evropských après ski barů, v USA nenajdete. „Celý lyžařský byznys je tam založený na luxusu: Draze bydlím, draze piji, draze jím,“ popisuje své zkušenosti spoluhlavitel TMR Igor Rattaj.

Před sezonou prošly modernizací některé hotely i sjezdovky, dlouho očekávanou novinkou je však projekt na propojení sjezdovky z Medvědína až do Svatého Petra, který by měl být dokončen na začátku sezony 2019/2020. Propojení pomocí mostů, přestupní terminál, dvě lanovky, sjezdovky a všechny související stavby jako trafostanice, zasněžovací systém či retenční nádrž vyjdou odhadem za 800 milionů korun.

NOVÝ SEGMENT = GOLF

Na začátku října TMR oznámily vstup do nové oblasti podnikání. Od listopadu si pronajaly golfové a lyžařské středisko Ostravice, hotel Green Inn a okolní restaurace. Nájemní smlouva je uzavřena na dvacet let.

„Golf v současnosti získává stále větší popularitu a počet jeho hráčů v regionu střední Evropy neustále roste. Ostravický podbeskydský areál je pro nás zajímavou výzvou, jak ještě více posílit synergie s našimi slovenskými, polskými, ale hlavně českými středisky,“ vysvětlil tento krok Bohuš Hlavatý.

Nová akvizice ale nebude jen o pronájmu hřiště. V plánu je rozšíření sítě hotelů, stavba nového luxusního hotelu v resortu a také výstavba apartmánů a bytových domů. Společnost hodlá své aktivity v golfu rozšiřovat o další resorty a postupně se stát i v golfu středoevropskou jedničkou. ■

Ivo Enenkl: Ostrava už dávno není černá

Dlouholetý spolupracovník skupiny J&T, vystudovaný právník a partner advokátní kanceláře Enenkl a Hradečný, již sedmým rokem vede moravskoslezskou pobočku privátní banky J&T. Jak region, s oblibou označovaný jako černý, vidí a jak se byznysu a bance v Ostravě daří, nám Ivo Enenkl prozradil v exkluzivním rozhovoru.

V jednom z prvních rozhovorů jste řekl, že post šéfa banky je vaše první zkušenost v roli zaměstnance. Do té doby jste vždy podnikal. Zvykl jste si na tuto novou roli?

Přiznám se, že z počátku jsem měl jistou obavu. Nicméně po čase musím konstatovat, že práce advokáta a privátního bankéře ve skupině J&T je hodně podobná. Stručně popsáno, hledáte nejvhodnější řešení, návrh, varianty odpovídající potřebám klienta, a to nejen v oblasti investování. A stejně jako podnikatel neřešíte čas, ale efektivitu řešení a přístupu.

Práce advokáta a privátního bankéře si je hodně podobná.

Co vedlo privátní banku k otevření pobočky v Ostravě?

Neustále narůstající počet klientů v regionu Moravy a Slezska byl hlavním impulsem pro otevření pobočky mimo Prahu. Měli jsme ambici a chtěli jsme i klientům ze vzdálenějších destinací nabídnout patřičné zázemí a servis ve standardech J&T bez nutnosti delšího cestování. Vybudovat místo, které bude sloužit nejen pro setkávání s bankéřem, ale kde najdou klid i pro své vlastní schůzky. Velmi mile nás tu překvapil zájem

nových klientů o nabízené služby a brzy jsme se jako pobočka stali plnohodnotným a neméně důležitým článkem celé bankovní skupiny.

Pro své působení jste si vybrali legendární kavárnu Elektra, proč tomu tak bylo?

Kavárna Elektra byla pro nás jasnou volbou hned z několika důvodů. Především se jedná o naprosto unikátní místo s výjimečnou historií a společenským významem. Pokud do regionu vstupujete se snahou vybudovat místo, kde se budou potkávat společenské elity, je vám prvorepubliková kavárna, ve které tyto elity vždy byly, předurčena. Navíc v době, kdy jsme do Ostravy přicházeli, byl tento prostor „zničen“ a z historického skvostu nezbylo nic než název. Tedy nákladná a náročná rekonstrukce byla z naší strany i jakýmsi dárkem pro Ostravany, důkazem toho, že naše působení v regionu myslíme vážně. Navíc původní kavárenský prostor zapadl do našeho konceptu banko-kaváren. Tedy úspěšného fenoménu, kdy bankovní provoz je zároveň kavárnou.

Na Ostravsko se často nahlíží jako na černý region, který je nejen v myslích svázaný s hornictvím a fáráním. Je Ostrava stále tím „černým“ městem?

Pomalu bych řekl, že je to fikce. Tedy Ostrava už dávno není černá. V mnoha aspektech se dynamicky rozvíjí a získává atributy evropských

metropolí. Řada mladých se po získání zkušeností v zahraničí či Praze vrací zpět do Ostravy a pomáhá jejímu rozvoji. I zde tak najdete kvalitní restaurace, hipsterská bistra a kavárny či neotřelé butiky nejen s módou. Pravdou však zůstává, že průmysl a s ním svázané obory mají v Ostravě významný podíl. Naše Vysoká škola báňská patří mezi nejvýznamnější školy v republice. Určitě by Ostravě prospělo najít i další oblasti v byznysu. Zázemí, infrastruktura a kvalifikovaná pracovní síla k tomu přímo vyzývá.

Co vše v regionu klientům nabízíte?

Jsme naprosto jedineční škálou na-

ších produktů, a to nejen v oblasti investic a fondů, ale i vkladových účtů a termínovaných vkladů. Jsme schopni uspokojit jak potřebu krátkodobého zhodnocení volných finančních prostředků právnických osob, navrhnout investiční portfolio privátním klientům a spravovat peníze municipalitám či městským podnikům, tak přednést naše vize na investičních seminářích při snídani v naší kavárně, kam pravidelně přivážíme zajímavé osobnosti ze světa J&T a investic. A navíc rádi půjčíme na rozvoj podnikatelských aktivit či zajistíme silvestrovský pobyt v hotelu Kempinski na Štrbském plesu. Naši klienti jsou povětšinou znalí naší banky. Přicházejí na základě

Ivo Enenkl

Ivo Enenkl dříve působil jako advokát a v roce 2004 založil advokátní kancelář Enenkl Vyroubal Brudný (nyní Enenkl a Hradečný). S J&T začal spolupracovat v roce 1992, kdy poskytoval právní pomoc pro obchodníky s cennými papíry, banky a investiční fondy. Vystudoval Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. Ve volném čase se nejraději věnuje rodině a sportovním aktivitám. Na postu šéfa pobočky J&T Banky v Ostravě, který zastává od roku 2012, je zodpovědný za rozvoj a řízení aktivit v Moravskoslezském kraji.

příležitosti a propojovat je s investory. Zajímáme se o naše klienty, chceme posouvat sebe, je i společnost. Klienti s námi prožívají příběh naší skupiny. Společně s námi rostou, a to nejen v oblasti financí, investic či společných projektů. Společně vedeme diskuse o strategických investicích a rozvoji. Užívají si volný čas nejen v Tatrách, ke kterým máme blízko, ale také na golfu, koncertech, sportovních akcích, výstavách či degustacích večerů s michelinskými kuchaři, které do Elektry zveme. Řeší s námi doporučení pro vzdělání svých dětí v zahraničí, lékařskou péči, dovolenou či jak investovat do umění. Jsme tak životním partnerem, nikoliv pouze bankéřem.

Na co dalšího se mohou klienti těšit?

V listopadu k nám do Ostravy zavítají také naši investiční experti, kteří se přijdou podělit o svůj pohled na investiční svět a příležitosti. V létě se pak Ostrava opět stane dějištěm špičkové sportovní události v podobě světového turnaje v plážovém volejbalu, jehož jsme se stali partnerem.

V rámci celé banky jsme v letošním roce na trh umístili více než dvacet dluhopisových emisí v hodnotě přes 37 miliard korun a do konce roku nabídneme investorům ještě další dluhopisy. Příchystány máme také nové investiční fondy J&T, navíc jsme nabídka vlastních fondů rozšířili o fondy třetích stran. V tuto chvíli tak nabídka fondů pokrývá prakticky celou řadu investičních strategií a témat. Určitě toho tedy není málo a my se na to zase těšíme. ■

“

Aktivně hledáme příležitosti v našem regionu, abychom napomohli jeho rozvoji.

reference, osobního kontaktu a mají jasnou představu o svých potřebách. I tak je často příjemně překvapíme. Učili jsme se od těch nejnáročnějších a naše standardy jsou prostě v porovnání s trhem trochu jinde, zkrátka vždy najdeme pro klienta řešení.

Jak vnímají J&T obyvatelé regionu? Jste známým hráčem i v Moravskoslezském kraji?

Z pozice původně malé banky pro privátní klientelu jsme dorostli do obrazu velké a silné finanční skupiny. Dovolím si tvrdit, že v kraji

máme naprosto výsadní postavení. Jsme rádi, že je o nás čím dál více slyšet a že jsme součástí diskusních fór vedených k rozvoji regionu. Aktivně také hledáme investiční příležitosti v našem regionu. Takové, které by napomohly k jeho rozvoji. Příkladem může být třeba resort na Ostravici, kam vstupuje společnost Tatry mountain resorts ze širší rodiny.

Čím se odlišujete od ostatních?

Tak já osobně tím, že mne s mojí výškou dva metry těžko přehlédnete (smích). Ne vážně, kromě toho již výše uvedeného pak také tím, že nás práce v J&T baví a bereme ji jako každodenní výzvu. Baví nás hledat

Ostravská Elektra, navrácená prvorepubliková klasika

Do proslulé prvorepublikové kavárny Elektra si při svých cestách chodili na kávu Oldřich Nový nebo Voskovec s Werichem. Díky J&T Bance si sem chodí Ostravané opět posedět už více než šest let. Nákladná a citlivá rekonstrukce dala vzniknout unikátnímu konceptu banko-kavárny, který v sobě pojí svět financí s elegantní a architektonicky velmi zajímavou kavárnou a přenáší odkaz slavné prvorepublikové kavárny do 21. století.

Strohý palác na začátku Nádražní ulice nesoucí název Hornický dům vznikl v polovině dvacátých let minulého století a měl se stát politickým, společenským a kulturním centrem města. Projekt vypracovali architekti František Kolář a Jan Rubý, kteří kromě velkého množství kanceláří a bytů do budovy umístili kavárnu Elektra, kino a knihovnu s čítárnou.

Kavárna Elektra patřila svého času k nejznámějším podnikům svého druhu v Ostravě a konaly se tu zajímavé kulturní programy. S malými pauzami fungovala až do roku 2001, kdy majitel ohlásil, že tu chce vybudovat autosalon. Nakonec tu vznikla bez povolení mexická restaurace, s jejíž provozem památkáři ani zastupce města nesouhlasili.

MODERNÍ KLASIKA

V roce 2012 J&T Banka oznámila svůj zájem kavárnu citlivě zrekonstruovat a vytvořit tu banko-kavárnu, která kromě posezení s obchodními partnery, přáteli či rodinou nad

šálkem výborné kávy umožní klientům této privátní banky vyřídit si tu potřebné bankovní operace.

Pro novou podobu kavárny byl zvolen vídeňský styl, ovšem s použitím soudobějších detailů i klasických a trvanlivých materiálů. „I přes zachování a obnovení všeho, co bylo možné a doložitelné dle původního konceptu z roku 1926, však nejde o žádné retro, ale o soudobě interpretovanou, bez zbytečných okras, aplikovanou klasiku,“ popisuje rekonstrukci architekt Petr Hrůša.

**Elektra je dnes
kavárnou s vlastní
bankou.**

Zvolenému námětu odpovídá i výběr materiálů. Dřevěné obložení a zábradlí je z kvalitního exotického dřeva merbau, litá teracová podlaha připomíná jemně zrnitou palladiánskou

litou dlažbu a bar je řešen v původním autorském charakteru interiéru s plastickým výrazem jednoduchého pultu. „Z důvodů pozitivního vztahu přirozeného lidského vnímání k ornamentu se v interiéru pracovalo také s elegancí krásných tkanin a jednoduchým soudobým dekorem látek a potahů. Část prostoru, zejména na galerii a v menší části přízemí, je věnována pohodlí návštěvníků ve stylu evokujícím klubovou atmosféru,“ dodává architekt Petr Hrůša.

Kavárna začíná provoz už v 7 hodin ráno, kdy servíruje výtečné snídaně. Po celý den pak má v nabídce domá-

cí zákusky včetně vyhlášené sněhové rolády s čerstvým ovocem. Obědové a večerní menu reaguje na sezonnost surovin, z nápojů nechybí koktejly a vybíraná vína z Moravy či Toskánska.

KONCEPT BANKO-KAVÁRNY SE ROZŠÍŘUJE

Koncept banko-kavárny provozuje J&T Banka kromě Ostravy také v Brně, Bratislavě, Košicích a ve Vysokých Tatrách. Banko-kavárna bude i součástí nového sídla v areálu Rustonky, kam se banka přestěhuje už v roce 2020. ■

Elektra

Nádražní 305/5, Moravská Ostrava a Přívoz
Otevřeno pondělí až pátek 7–19 hod
www.ostrava.jtbankacafe.cz

Akciový masakr motorovou pilou

Stokrát se člověk může připravovat na to, že přijde korekce, a stejně ho průběh překvapí – tak jsem začal minulý komentář a můžu ho tu klidně ponechat. Říjen 2018 je prostě jízda dolů, jaká tu již dlouho nebyla – malinko to připomíná začátek roku 2016, kdy kvůli ceně ropy přišel podobný výplach i na akcích.

Nemá moc smysl zkoumat, proč k tomu došlo, když už je to tak rozjeté (kombinace více faktorů, primárně ale asi růst úrokových sazeb v USA + „trade wars“ a další...). Spíše si řekněme, jestli má smysl kupovat, nebo to bude pokračovat. Tady je každá rada drahá. Na jednu stranu logika věci říká, že pokles je opravdu prudký, chvílemi až panický, investoři se zbavují věcí za každou cenu spíše z důvodu špatného sentimentu. Ovšem pak jakákoliv mírně negativní zpráva je v tomto sentimentu ještě negativněji umocněna a akcie společností prostě padají... Ne klesají, ale padají.

V Evropě automobilky, Bayer po dalších soudech v USA je letos –33%, přidaly se k tomu těžaři, zpracovatelé a dodavatelé pro autoprůmysl (včera třeba Voestalpine, jinak bych řekl velmi kvalitní firma a odepsala včera –9% po profit warningu – ne nějak děsivém). Bankovní tituly v Evropě se také potopily do nížin dlouho

nevidaných a je téměř jedno, jestli jde o francouzskou, italskou, španělskou, či německou banku.

SITUACE NA DOMÁCÍM TRHU

Na domácím trhu přišla krátkodobě negativní zpráva pro cenu akcie na Avastu, když jeden z větších akcionářů vyprodal svých 5% prostřednictvím zrychleného bookbuildingu. To poslalo Avast o 7% níže, nicméně včera již akcie korigovaly tento pokles částečným růstem zpět. To se jeví jako příležitost pro dokup v horizontu roku či více. Moneta nad 75 korunami ukazuje, že krátkodobě se jí část investorů zbavuje, protože nevidí důvod ji držet... Z dlouhodobého hlediska mně to smysl dává, a pokud bude naplánovaná transakce dokončena, vnímám ji lehce pozitivně – ale krátkodobě to může udělat cokoliv. Erste se veze s okolním trhem, okolo 900 Kč mi přijde vhodná cena k posílení pozice, Komerční banka pak pro konzer-

vativnější hráče pod 890 Kč také není k zahazení, ale nějaká otočka nahoru tam prostě ani na chvíli nepřišla.

Zajímavého vývoje jsme se dočkali u ČEZu – zřejmě probíhal nějaký switch pozic z českého ČEZu do polské PGE, podpořen analytickým materiálem od Woodů. Z mého pohledu jasný nesmysl, nicméně vývoj kurzu tomu opravdu odpovídal. Nevím, proč si kupovat „špinavou“ PGE při růstu cen povolenek a prodávat o poznání čistší ČEZ, když navíc by měl ČEZ rychleji benefitovat z růstu cen elektřiny. Jsem zvědav, kam svými předprodeji posunul průměrnou cenu produkce na 2019 a 2020 – to bude pro vývoj kurzu velmi důležité! Jasný, pokles na ČEZu se dá svést na riziko dostavby jádra – omílaná mantra zřejmě ještě na zahraničí funguje, není to však tak easy, jak si řada politiků myslí a vyjadřuje se v Česku – a náznaky o minoritních akcionářích a jejich ochraně alespoň od managementu trochu zaznívají.

Alespoň něco, lepší než nic. Jak to dopadne, si musíme počkat, přesto pokud se podíváme, jak se posunula cena elektřiny, bude pro vývoj ČEZu extrémně důležité, kam svými předprodeji posunul management průměrnou cenu své produkce na 2019 a 2020 – dočkáme se již brzy!

CASH SE HODÍ

Nechci zde psát dlouhé litanie, dneska to nemá smysl, nejde se na trh podívat jen skrz nějaká čísla, protože to prostě nefunguje. Je to klasická alchymie, kde dohromady dáváte mix faktorů (fundament, současný sentiment, očekávání je klíčové a trošku techniky), a z toho si děláte úsudek, a to ještě trh může reagovat úplně jinak. Na toto období se právě hodí cash, kterou jsem tady pořád zdůrazňoval, že je potřeba si ponechat. Nepouštím se do nějakého zběsilého nakupování, ale pár dokupů jsem udělal. Na ČEZu, Avastu, Erste, v Evropě pak na BNP, Covestro, v dolarech na Gazpromu, ale i Micronu. Někdy člověk za unáhlené rozhodnutí o nákupu platí (u mě Voestalpine, stačilo jeden den počkat), ale i to k tomu patří v těchto dnech. Kdyby to člověk uměl časovat přesně, byl by asi akciovým bohem. Škoda.

Na toto období se právě hodí cash.

Celkově tedy fakt blbá nálada. Ale není to už trochu moc za poslední měsíc? Nedočkáme se nějaké, alespoň rychlé otočky o pár procent směrem nahoru? Mohli bychom. Nebo je to jen moje přání? Nechme se překvapit, přeji pevné nervy! ■

Michal Semotan
Portfolio manažer
J&T Investiční
společnost

Dolaroví milionáři odhalili potenciál u svých emočních investic

Nejzajímavější zhodnocení čeští dolaroví milionáři očekávají od stavebních pozemků, nejvíce však meziroční zájem vzrostl u investic do sběratelských aktiv, a to dvojnásobně. Ukázal to J&T Banka Wealth Report, unikátní průzkum o chování, názorech a záměrech českých a slovenských dolarových milionářů, který banka iniciovala letos již po osmé.

Průzkum realizovaný v průběhu letošního léta se kromě dalších otázek zaměřil i na to, kterou investici považují dolaroví milionáři, tedy ti, jejichž disponibilní majetek má hodnotu minimálně 1 milion amerických dolarů, za nejzajímavější. Nejvyšší zhodnocení nyní čeští dolaroví milionáři očekávají od stavebních pozemků (39 %), start-upů

(35 %) či rezidenčních nemovitostí (29 %). Stálíci jsou akcie zahraničních firem (20 %), korporátní dluhopisy (16 %), směnky (11 %) či podílové fondy (5 %). Meziročně si u českých bohatých o něco polepšily akcie českých firem (9 %).

Naproti tomu slovenští dolaroví milionáři nejvíce věří z hlediska výnosu

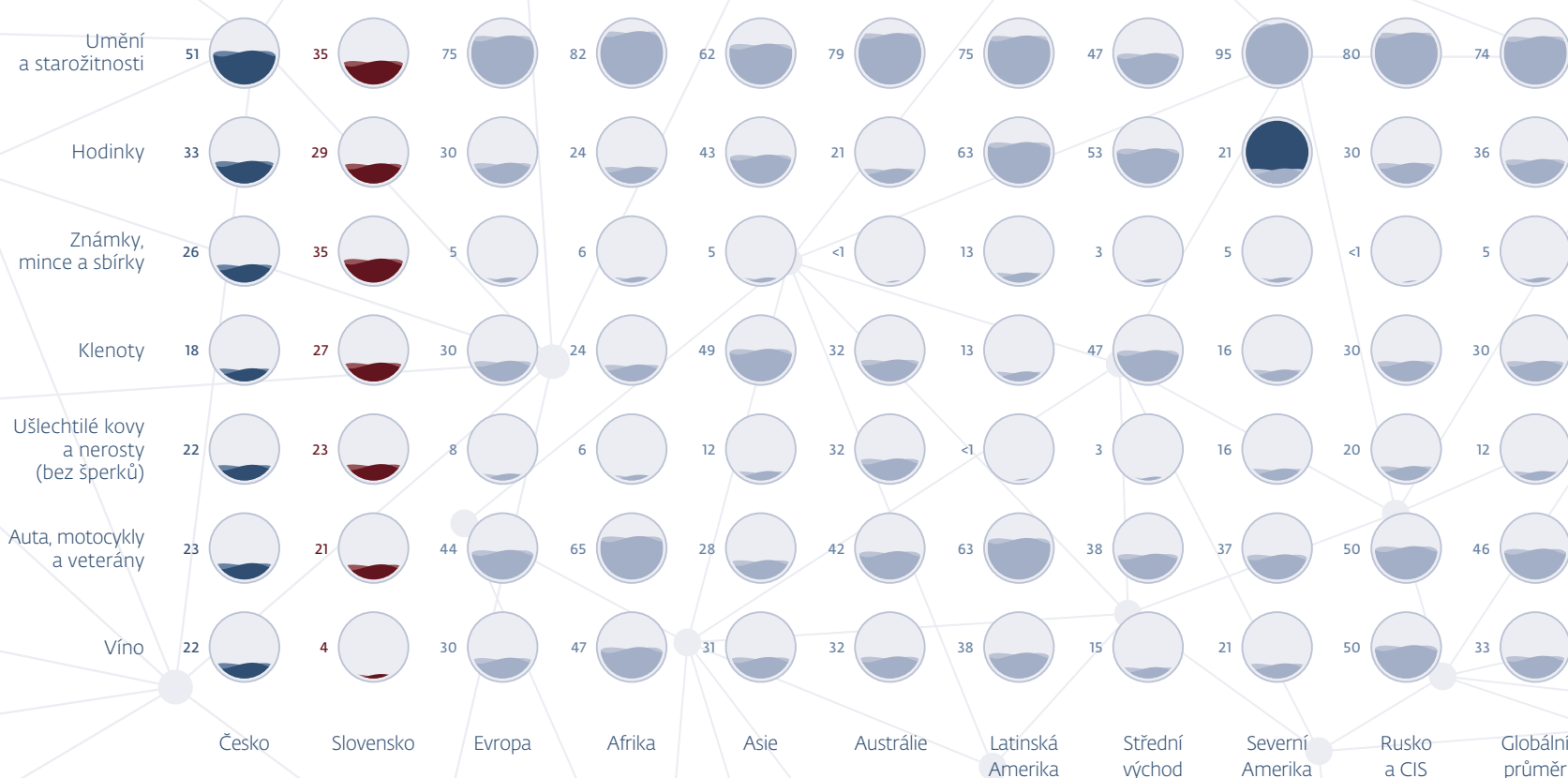
stavebním pozemkům (35 %), korporátním dluhopisům (32 %) či akciím zahraničních firem (31 %). Ke stálím se u slovenských dolarových milionářů řadí alternativní investice (24 %), směnky (13 %) či jiné nemovitosti (12 %). Největší posun ve vnímání nejzajímavějšího výnosu zažily na Slovensku start-upy, které meziročně vzrostly o 10 % a dosáhly výše 25 %.

STOUPAJÍCÍ ROLE EMOČNÍCH INVESTIC

Polovinu slovenských a přes polovinu českých dolarových milionářů zlákal investice do sběratelských aktiv. V České republice představují sběratelská aktiva vůbec největšího skokana v očekávání zajímavého zhodnocení, když se meziročně

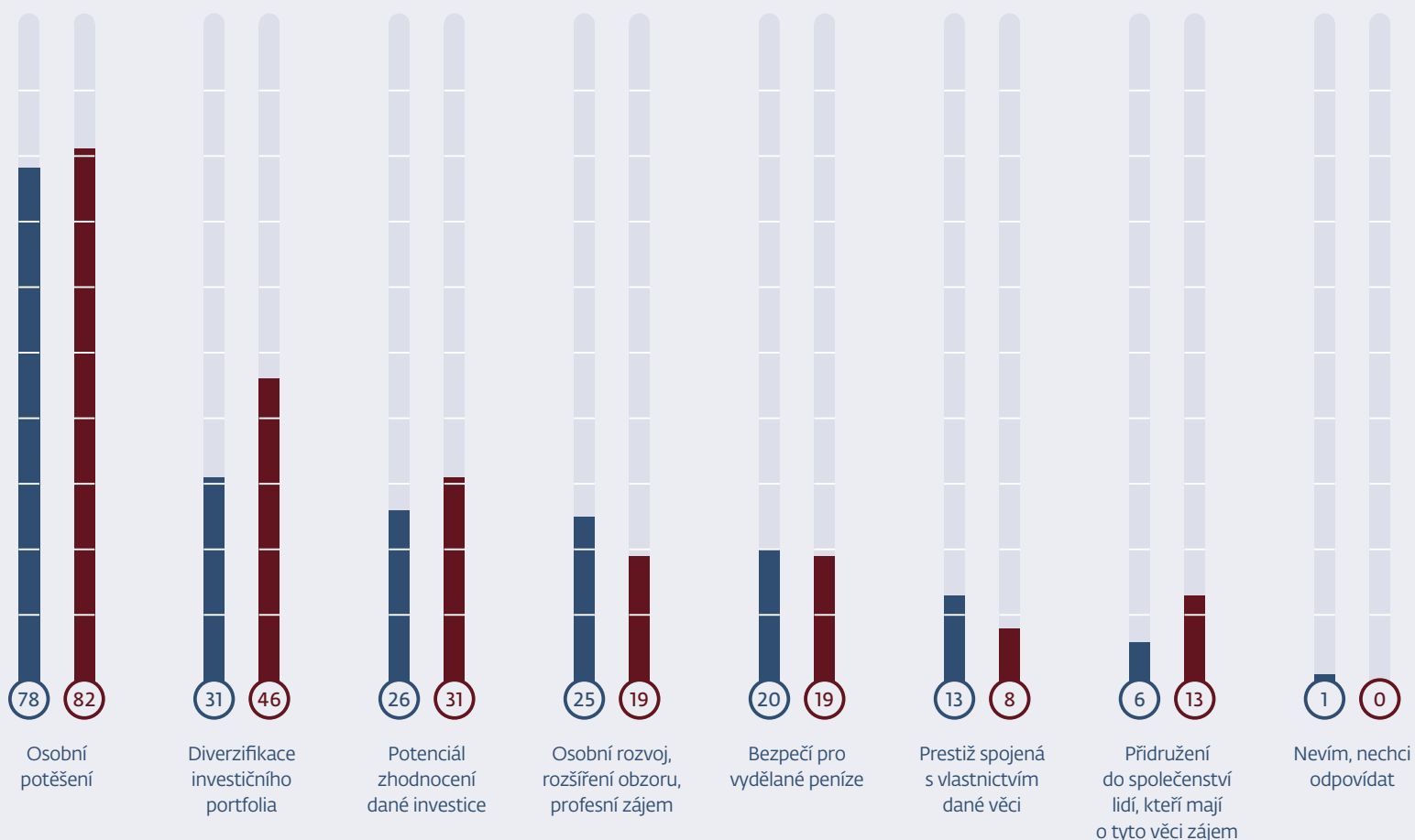
SBĚRATELSKÁ AKTIVA (%)

? Do kterých z těchto aktiv investujete?

Pro mezinárodní srovnání byla za svět využita data z průzkumu Knight Frank 2017.

DŮVODY INVESTIC DO SBĚRATELSKÝCH AKTIV CZ / SK

zdvojnásobila a dosáhla úrovně 20 %. Vypadá to, že čeští dolaroví milionáři konečně odhalili investiční potenciál u svých emočních investic.

stále vyšší počet tuzemských aukcí právě se známky či mincemi. Tato vlna je způsobena generační obměnou. Letití sběratelé opouští tento

holetá vinařská tradice, která byla navíc před několika lety umocněna trendem růstu zájmu o víno jako protikladu k obyčejné pivní kultuře, je Slovensko více spjato s destiláty. V České republice lze víno a vinařství označit za jakýsi statusový symbol. To, že vinařství je pro mnoho Čechů spojeno s investováním, dokazují vznikající vinařské fondy.

POTĚŠENÍ, ROZVOJ, ALE I PRESTIŽ

Při pohledu na hlavní motivy investic do sběratelských aktiv stojí v čele bez rozdílu druhu investice osobní potěšení. Právě to jako hlavní motor zájmu o sběratelská aktiva přiznává 78 % českých milionářů. Méně to platí pro ušlechtilé kovy a nerosty. K těm dolarové milionáře spíše vede diverzifikace investičního portfolia (55 %) a bezpečí pro vydělané peníze (45 %). Osobní rozvoj, rozšíření obzoru a profesní zájem plní ze sběratelských aktiv nejvíce klenoty (37 %) či umění a starožitnosti (33 %). Prestiž spojenou s vlastnictvím dané věci jednoznačně nejvíce vidí dolaroví milionáři u hodinek (24 %). U vína

pak vyhrává přidružení do společenství lidí, kteří mají o tuto věc zájem (18 %).

V důvodech investic do sběratelských aktiv se čeští a slovenští dolaroví milionáři neliší od těch světových. I u nich převažuje osobní potěšení – podle průzkumu Knight Frank ho vybralo jako první 8 z 10 bohatých, následovaný potenciálem zhodnocení a prestiží, které dle The Wealth Report Attitudes Survey shodně uvedlo 7 z 10 bohatých. ■

Emoční, sběratelská aktiva lákají bohaté stále více. Přes polovinu dolarových milionářů tak investuje do umění a starožitností, známek, mincí a sbírek či vína.

Prim mezi emočními investicemi hrají v obou zemích umění a starožitnosti, do nichž investuje 51 % českých a 35 % slovenských bohatých, kteří deklarují ve svém portfoliu sběratelská aktiva. Oproti Evropě Slováci a Češi mnohem více investují do známek, mincí a sbírek. Ne nadarmo se o nás ve světě hovoří jako o národech filatelistů. Vždyť i slavný modrý a červený Mauricius má tuzemské majitele. Pro známky a mince hraje také fakt, že jsou snadno skladovatelné a přenositelné. Vzrůstající oblibě hraje do karet

svět a dědicové nejsou stejně zapáleni pro jejich vášeň, mnoho sbírek se tak nyní prodává, což dolarovým milionářům nahrává. Vědí, že nyní je doba nakupovat, a věří, že tak nejen diverzifikují své portfolio, ale bezpečně uloží své finance. O vzrůstající oblibě historických mincí a jejich investičnímu potenciálu svědčí také nově zakládané fondy numismatiky.

Velký rozdíl mezi Čechy a Slováky tvoří pohled na víno jako na investici. Tento rozdíl se dá vysvětlit tím, že zatímco v České republice je dlou-

S JEDNOTLIVÝMI ČÁSTMI STUDIE J&T BANKA WEALTH REPORT 2018 VÁS SEZNÁMÍME V DALŠÍCH VYDÁNÍCH NOVIN. ZJISTÍTE TŘEBA, CO JE POHÁNÍ K RŮSTU JMĚNÍ, ČEHO SE OBÁVAJÍ A JAK VYCHOVÁVAJÍ SVÉ DĚTI. S KOMPLETNÍMI VÝSLEDKY SE MŮŽETE SEZNÁMIT NA:

WWW.JTBANKAWR.COM

Na investice do mincí je vždy ta správná chvíle

Dolaroví milionáři odhalili investiční potenciál emočních investic, mezi něž mince nepochybně patří. Do čeho se vyplatí investovat, jaký výnos lze očekávat a čemu se raději vyhnout, prozrazuje Jaroslav Němec, privátní bankéř J&T Banky a odborník na numismatiku a investice do mincí. A rovnou přidává i zajímavé tipy pro nejbližší numismatickou aukci.

Je lepší investovat do historických mincí, nebo se zaměřit na současné kolekce pamětních mincí?

Jednoznačně se přikláním ke vzácným historickým mincím. Z investičního pohledu se jedná o předměty, jejichž nabídka je velmi omezená a poptávka velmi vysoká. Jejich nabídka je v současnosti také historicky fixně dána a nelze je do datečně vyrobit, stejně tak je známa i hloubka poptávky. Odhlédneme-li pak od čistě investičního uvažování, historická mince není jen kusem drahého kovu, nýbrž autentickým a unikátním sběratelským předmětem. Je přímým svědkem minulosti a představuje kus kulturního dědictví po našich předcích.

Současné pamětní mince jsou zcela odlišný byznys. V mnoha zemích světa se každý rok vydává obrovské množství pamětních a příležitostných ražeb ze vzácných kovů. Vzhledem k výraznému převisu nabídky nad poptávkou však většinou dochází k tomu, že investor minci prodá pouze za cenu kovu, přestože při nákupu zaplatil kov plus nějaké prémium. Existují výjimky, ale obecně nelze investici do současných mincí doporučit.

Pro srovnání bych zmínil ještě i investice do takzvaných moderních bullion coins čili obchodních mincí nejčastěji ze zlata či stříbra, které mají standardizovaný vzhled a obsah kovu. Razí se většinou v násobcích či zlomcích trojské unce. Tyto mince nemají žádnou numismatickou hodnotu, jejich design slouží pouze jako identifikace a záruka pravosti pro usnadnění jejich obchodování a jejich cena se odvíjí pouze od aktuální ceny kovu. Sem patří například známý kanadský Maple Leaf, americký Gold Eagle nebo jihoafrický Kruggerand.

Jaký výnos investice do mincí přibližně přináší?
Investice do vzácných historických mincí může

být značně ziskovým podnikem. Platí zde ovšem to, co u jiných typů investic – investor musí dobře vědět, co a proč kupuje. Pokud již sám nemá o mincích přehled, může se poradit s odborníky, kteří se na trhu pohybují a mají na něj realistický náhled.

Podle studie privátní banky Coutts, která má ve správě mimo jiné i majetek britské královské rodiny, přinesly historické mince od roku 2005 zhodnocení přibližně 225 %. Mince se tak dostaly v alternativních investicích hned na druhé místo po automobilových veteránech a zároveň daleko před výtvarné umění, známky nebo šperky. Velmi zajímavé je také to, že na rozdíl od ostatních aktiv jako celek nezaznamenaly prakticky žádné poklesy. Zároveň bych však dodal, že tento údaj je založen na rozsáhlém koši špičkových mincí a nelze paušálně očekávat tak vysoké zhodnocení od kterékoli sbírky. Pravdou však zůstává, že mince jsou stabilně rostoucí alternativní investicí a na dobře vybraných kusech téměř nelze prodělat.

Mince představuje kus kulturního dědictví.

Dva příklady za všechny: československý dukát z roku 1939 byl sběratelem zakoupen od ČNB v roce 2003 za 211 000 Kč a prodán v aukci Macho & Chlapovič v roce 2016 za 2 600 000 Kč. Svatováclavský desetidukát z roku 1937 byl vydražen na švýcarské aukci v roce 2006 za 900 000 Kč a prodán byl v aukci Macho & Chlapovič v roce 2017 za 14 700 000 Kč.

Ve které době se vyplatí do mincí investovat více než jindy?

Podle mého názoru je v tomto sběratelském oboru vždy ta správná chvíle. Jak jsem zmínil u předchozí otázky, historické mince rostou prakticky nepřetržitě a v dlouhodobém horizontu dávají velmi solidní výnos.

Podle čeho si vybírat – volit srdcem, nebo z pohledu zhodnocení?

V ideálním případě by mělo hlasovat jak srdce, tak i investiční instinkt, podobně jako u umění. Vzácné mince jsou historické artefakty, které se nám dochovaly z hloubi minulosti jako svědkové života našich předků. Odráží se v nich panovníci, tradiční symboly, ikonografie, umělecké slohy, doby mírové i válečné. Podle mého názoru by si investor měl vybrat vzácné mince, které odpovídají například jeho oblíbeným historickým postavám, obdobím či zemím. Tím se zakoupená mince nestane pouhou investicí, ale i předmětem, který si člověk dokáže vychutnat pokaždé, když jej vezme do ruky.

Zároveň se jedná o předměty značné finanční hodnoty, která se pohybuje mezi stovkami tisíc až desítkami milionů korun, takže je potřeba dobře zvážit, jaký je tržní trend a jak se dlouhodobě bude vyvíjet jejich cena.

V nabídkách se objevují i novodobé medaile, které vypadají velmi podobně jako mince. Jsou také vhodné pro investice?

Novodobé medaile, které jsou v současnosti nabízeny různými společnostmi, mají v zásadě pouze hodnotu drahého kovu, který obsahují. Pokud k ceně kovu připočítáme výrobní a obchodní marže, nelze je obecně považovat za vhodný investiční nástroj. Stejně jako u mincí zde platí základní ekonomický mechanismus nabídky a poptávky. Nabídka nejrozličnějších medailí z drahých kovů je široká, poptávka naproti tomu nízká. Je tedy poměrně nepravděpodobné, že se koupenou medailí podaří prodat se ziskem.

Jen pro připomenutí – rozdíl mezi mincí a medailí spočívá v tom, že mince může razit a vydávat pouze suverénní emitent (typicky například stát či panovník), má vždy pevně dané technické parametry a slouží pak jako platební prostředek, kdežto medaili si může vydat prakticky kdokoli a jakkoli.

Jak jsou na tom mince s likviditou?

Vzácné historické mince jako alternativní investice dávají smysl jen v dlouhodobém horizontu a to by měl kupující zohlednit. Prodej tohoto typu mincí se sice může odehrát napřímo nějaké pro-

tistraně, ale běžnější je prodej v některé renomované aukci, ve které je mince přezkoumána a cena určena poptávkou kupujících. Aukce probíhají globálně po celý rok, ve středoevropském regionu pak především v jarní a podzimní sezoně. Obecně lze tedy říci, že cennější kusy lze prodat přibližně do půl roku, méně cenné i dříve. Samozřejmě záleží případ od případu.

Mimochodem stejnou cestu lze našim klientům jednoznačně doporučit i pro nákup, obzvláště u cennějších kusů. Renomované aukční síně nepustí do aukce falzifikáty, všechny dražené kusy jsou pečlivě přezkoumány numismatickými odborníky a nezanedbatelnou roli hraje i kontrola ze strany odborné veřejnosti.

Poskytuje český trh dostatek investičních příležitostí, nebo je potřeba pátrat spíše v zahraničí? Na kterých trzích probíhají největší obchody s mincemi?

Český trh ve smyslu nákupu mincí zajímavé možnosti poskytuje, avšak hledání ideálních sběratelsko-investičních kusů člověka často zavede i na zahraniční aukce. Pokud se zaměříme na opravdu vzácné mince z českých zemí, pravděpodobnost jejich úspěšného nákupu je stejně velká v Praze

jako například v Curychu či Vídni. Pokud má sběratel nebo investor zájem o konkrétní typ vzácné mince, která není k mání často, neměl by se omezovat pouze na nabídku v domácích aukcích, ale dívat se na celoevropskou aukční scénu.

Celosvětově se velké mincovní obchody dělají například s mincemi antickými, britskými, ruskými, americkými či z německy mluvícího prostoru čili s těmi, které mají globálně velkou poptávku a omezenou nabídku. Největší a nejznámější aukční síně jsou například v Anglii, Švýcarsku, Německu, Rakousku a USA, což také prakticky kopíruje rozložení numismatického trhu.

“

Na rozdíl od ostatních aktiv mince jako celek prakticky nikdy nezaznamenaly žádné poklesy.

Co je v numismatice takovým „svatým grálem“? Tedy co by chtěl ve své sbírce každý sběratel mít?

To zcela závisí na osobních preferencích sběratele. V numismatickém světě je „svatých grálů“ mnoho. Pokud jich mám jmenovat jen několik, tak v našem regionu se jedná například o násobky dukátů habsburských panovníků, mince známých postav českých dějin jako Albrecht z Valdštejna, Petr Vok z Rožmberka atd. Zájemci o první československou republiku, jejíž výročí tento rok slavíme, mají také široké pole působnosti. Grálem jsou zde velmi limitované ražby československých dukátů a jich násobků, ale i mimořádně vzácných československých oběhových mincí, jako jsou 5halér 1924, 25halér 1932 a 5koruna 1951.

Jak náročné jsou mince na péči a uložení?

Mince, které připadají v úvahu jako sběratelsko-investiční předmět, jsou až na výjimky zlaté či stříbrné. Zlato nepodléhá vnějším vlivům téměř vůbec, stříbro o něco více, ale v zásadě lze říci, že mince nepotřebují obzvláště náročnou péči a uložení. Zejména je třeba zabránit mechanickému poškození, protože hodnota vzácných mincí na trhu velmi úzce souvisí s jejich stavem zachovalosti. Každou minci proto ukládáme zvlášť do mincovních kazet, zásuvek či alb. Tyto úložné pomůcky nejsou nijak nákladné a jsou k dispozici například od německých výrobců Lindner nebo Leuchtturm. Zajišťují nejen bezpečné uložení, ale i krásnou a důstojnou prezentaci. Vzhledem k vysoké hodnotě takovýchto mincí je samozřejmě nutné i zabezpečení před odcizením, avšak díky malým rozměrům to není příliš náročné. ■

Aurea Numismatika: výjimečná aukce českých mincí k 100 letům republiky

Československé svatováclavské dukáty byly vydávány od roku 1923, původně k 5. výročí samostatné republiky. Dukáty byly mincemi obchodními, tedy nebyly určeny pro normální oběh, neměly stanovenou nominální hodnotu v korunách, jejich hodnotu určovala hodnota zlata.

Florén (dukát) Jana Lucemburského je první zlatou středověkou mincí raženou na našem území, s jeho ražbou začal v pražské mincovně v roce 1325 právě Jan Lucemburský. S vyvolávací cenou 120 tisíc korun se florén řadí k nejzajímavějším draženým položkám.

Mezi nejzajímavější dražené položky bude patřit florén Jana Lucemburského s vyvolávací cenou 120 tisíc Kč. Florény jsou vůbec první zlaté středověké mince ražené na našem území; s jejich ražbou začal právě Jan Lucemburský v roce 1325 v pražské mincovně. Jednalo se o vysoce kvalitní ražbu o hmotnosti cca 3,5 gramu pojmenovanou florin d'or po italském městě Florencii, kde se tento typ mincí razil od roku 1252 a stal se na dlouhou dobu standardní evropskou zlatou mincí. Již ve své době byl český florén mincí poměrně vzácnou, neboť zlata se v českých zemích na rozdíl od stříbra těžilo relativně málo a mincovní soustava byla založena na stříbře.

Florény byly raženy ještě za raných let vlády Karla IV., přesněji do roku 1353, kdy je po mincovní reformě nahradila další slavná mince – český dukát. Ten bude na aukci přítomen mimo jiné v podobě císařského dukátu Karla IV. s vyvolávací cenou 150 tisíc Kč. Tento typ dukátu byl ražen od roku 1355, kdy byl Karel v Římě korunován císařem Svaté říše římské, do roku 1378, kdy Karel IV. umírá. Český dukát byl díky své vysoké kvalitě a standardním evropským parametrům vyhledávanou obchodní mincí pro styk se zahraničím, která ze zřejmých důvodů v dobách konfliktů mizela z oběhu a stávala se prostředkem uchování bohatství. Kusy, které zde uvádíme, jsou pouze dva z rozsáhlé kolekce českých středověkých dukátů, která zahrnuje mimo jiné i královský dukát Karla IV. a dukáty Vladislava I. a Ludvíka Jagellonského.

Na středověké ražby navázaly československé svatováclavské dukáty, esteticky kvalitně provedené reprezentativní ražby, které byly vydávány od roku 1923, původně k 5. výročí samostatné republiky. Československé dukáty byly mincemi obchodními, tzn. že nebyly určeny pro normální oběh, neměly stanovenou nominální hodnotu v korunách a jejich hodnota se měnila podle hodnoty zlata.

Pro ražbu těchto mincí byl schválen speciální zákon č. 62 z března 1923, podle kterého bylo vyraženo 1000 očíslovaných dukátů. Dále byly raženy dukáty nečíslované a jejich násobky: 2dukáty, 5dukáty a 10dukáty. Pro poslední dva jmenované násobky byl opět schválen zvláštní zákon, který také zohledňoval tisící výročí smrti sv. Václava v roce 1929.

S postupujícím zhoršováním mezinárodní situace ve třicátých letech klesal počet ražených kusů československých dukátů, posledním předválečným ročníkem dukátů byl 1939, u násobků dukátů 1938. Tato léta však již byla poznamenána německým obsazením Sudet a následnou okupací v březnu 1939. Z pohnutého roku 1938 pochází pětidukátová ražba, která bude na této aukci dražena za vyvolávací cenu 1 500 000 Kč. Vzhledem k blížící se válce bylo v roce 1938 vyraženo mincí tohoto ročníku u každého nominálu jen několik desítek kusů. Nejmenší náklad měl právě 5dukát, proto se u něj očekává nejvyšší dosažená cena, která by mohla překročit 4 miliony Kč.

Aukce nabídne i velmi vzácné pražské ražby habsburských panovníků Ferdinanda I., Rudolfa II., Ferdinanda II., Ferdinanda III., Leopolda I., Josefa I., Karla VI. a Josefa II. Výjimečná bude také nabídka rodových ražeb obsahující např. dukáty Viléma Rožmberka, Petra Voka a Albrechta z Valdštejna. Pro české sběratele je rovněž velmi zajímavý soubor českých denárů, brakteátů a pražských grošů. Sbírkou obsahuje i velmi vzácné denáry knížat Boleslava I., Boleslava II., Soběslava Slavníka, Jaromíra a Boleslava Chrabrého. Mimořádně vzácný je půlgroš Jana Lucemburského. Velkou pozornost i laické veřejnosti jistě vzbudí zcela ojedinělá dražba zlaté olympijské medaile z japonského Nagana z roku 1998, kterou vybojovalo české hokejové družstvo v legendárním turnaji století. ■

Hledáme rodiče je součástí Noci divadel

Listopadový státní svátek se dá prožít různě. Pietním připomenutím v ulicích nebo pomocí těm, kteří nemají tolik štěstí, aby vyrůstali ve svých původních rodinách. Přijďte na Malou scénu Studio DVA v ulici Na Perštýně, vyberte si oblečení na dobročinném bazaru a podpořte Hledáme rodiče. O svůj šatník se s vámi podělí řada hereckých hvězd.

Třetí listopadovou sobotu připravuje řada divadel speciální program, který se neodehrává jen na jevišti, ale v celých prostorách divadla. Nově vzniklá Malá scéna, která je součástí Studio DVA, se letos rozhodla do Noci divadel zapojit, a protože tentokrát připadá na sváteční sobotu 17. listopadu, připravili tu od 16 do 18 hodin tematicky Revoluční šatník – dobročinný bazar oblečení hereček divadla.

„Před představením jsme si v šatně s kolegyněmi řekly, že jsme přehlceny množstvím šatů a že je potřeba provětrat šatníky. Ve světě je trend nakupovat věci z druhé ruky, a tak jsme se rozhodly jej následovat. A proč to rovnou ještě nespojit s další dobrou věcí,“ popisuje zrod bazaru Jitka Schneiderová, herečka Studia DVA, a doplňuje: „Téměř sedm let spolupracuji s obecně prospěšnou společností Hledáme rodiče, takže volba, kam má putovat výtěžek z bazaru, byla jasná. Mým cílem na listopadový večer je tedy podpořit pěstouny a provětrat šatník.“

O designové kousky ze svého šatníku se s příchozími podělí Ivana Chýlková, Jana Krausová, Jitka Schneiderová, Marika Šoposká, Berenika Kohoutová, Anna Fixová a Kristýna Janáčková. Svoji přítomností je podpoří herci Štěpán Benoni, Petr Pěkníček, Roman Štabrňák, Adam Kraus, Jiří Plohar, Václav Jílek, Lucie Pernetová a další.

Podpořit Hledáme rodiče bude možné také koupí unikátních designových výrobků v podobě triček, ponožek nebo batohů. Veškerý výtěžek poputuje na osvětu v oblasti pěstounské péče a na služby pro pěstounské rodiny. ■

OBECE PROSPĚŠNÁ SPOLEČNOST HLEDÁME RODIČE POMÁHÁ OD ROKU 2012 NAJÍT V ČESKÉ REPUBLICE DOSTATEK PĚSTOUNŮ, KTERÍ BUDOU SCHOPNI POSKYTNOUT PÉČI A DOMOV DĚTEM, JEŽ Z RŮZNÝCH DŮVODŮ NEMOHOU VYRŮSTAT VE SVÉ PŮVODNÍ RODINĚ. CÍLEM SPOLEČNOSTI JE I POSILOVAT ZÁJEM A INFORMOVANOST VEŘEJNOSTI O PĚSTOUNSTVÍ A ZVYŠOVAT TÍM REPUTACI PĚSTOUNŮ VE SPOLEČNOSTI. ZAKLADATELEM SPOLEČNOSTI HLEDÁME RODIČE JE NADACE J&T.

Noc divadel na Malé scéně

Noc divadel je součástí evropského projektu European Theatre Night, který prezentuje divadlo tvořivým způsobem v netradiční formě vždy třetí listopadovou sobotu již od roku 2008. Akce nabízí nevšední zážitky, jako jsou například workshopy pro děti i dospělé, prohlídky divadelních zákulisí, diskuse s herci, scénografy a režiséry a další formáty divadelních setkání, které v běžném programu nenajdete.

Na Malé scéně v ulici Na Pernštýně proběhne 17. listopadu od 16 do 18 hodin charitativní bazar Revoluční šatník. Od 21.30 si přímo do hlediště můžete přijít popovídat s hvězdami česko-slovenského divadla Zuzanou Kronerovou, Marošem Kramářem, Darinou Abrahámovou, Michalem Slaným, Viktorem Horjánem a Gabrielou Dzuríkovou. Vstup na akci je zdarma a bez rezervace.

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedená v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními, nejsou ani veřejnou nabídkou na koupi či úpis investičních nástrojů ve smyslu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, stejně tak nepředstavují nabídku k nákupu či prodeji investičních nástrojů. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonnost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonnosti. Očekávaná budoucí výkonnost je založena na předpokladech, které nemusí nastat. Investoři jsou povinni se o výhodnosti investic do jakýchkoli investičních nástrojů rozhodovat samostatně, a to na základě náležitého zvážení ceny, případného nebezpečí a rizik, jejich vlastní investiční strategie a finanční situace. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Vydává J&T Banka, a. s. / editor: Monika Veselá / kontakt: jtnoviny@jtbank.cz / www.jtbank.cz

S Magnusem do lázní

Do lázní už se nejezdí jen ze zdravotních důvodů na doporučení lékaře, ale stále častěji hlavně za relaxaci. V těchto městech totiž najdete kvalitní ubytování, wellness a spa prostory či zkušené maséry a fyzioterapeuty. Za své body z klubu Magnus si můžete užít pobyt třeba ve Františkových Lázních.

Kde se ubytovat

Město s šachovnicovým půdorysem i lázně vznikly teprve roku 1793 z nařízení císaře Františka I. a díky jednotné klasicistní architektuře mají lázeňští hosté dodnes pocit, jako by se vrátili do starých časů. Nejstarším a také nejproslulejším zdejším pramenem je františkolázeňský pramen, který spolu s pavilonem, jenž jej zastřešuje, slouží jako symbol města.

Druhým, možná ještě o něco známějším symbolem je socha malého chlapce s rybou. Původně parková plastika z roku 1924 od františkolázeňského sochaře Adolfa Mayerla byla po válce přenesena před Společenský dům, kde se s ní s oblibou fotografovaly pacientky. Lázeňský fotograf Škarda pro zvýšení popularity Františka údajně vymyslel legendu, podle níž každá pacientka, která se dotkne palce levé nohy sochy, otěhotní. Ovšem pozor, před Společenským domem je nyní pouze kopie sochy, originál najdete v městském muzeu. ■

Spa & Kur Hotel Praha***

Nově zrekonstruovaný hotel leží uprostřed nejkrásnější části Františkových Lázní, v bezprostřední blízkosti dvou největších městských parků a nedaleko lázeňské kolonády. Je ideálním místem pro relaxaci a načerpání sil pro ty, kteří jsou unaveni stresem a pracovním vypětím, i pro ty, kteří trpí onemocněním srdce a krevního oběhu nebo pohybového aparátu.

Voucher na Relax pobyt ve Spa & Kur Hotel Praha na 3 noci pro dvě osoby ve dvoulůžkovém pokoji včetně polopenze a lázeňských procedur v termínu do 21. 12. v hodnotě 11 760 Kč získáte se slevou 16,7%, a to za 39 200 bodů.

Spa & Kur Hotel Harvey****

Hotel, který prošel v roce 2016 kompletní rekonstrukcí, se nachází nedaleko lázeňské kolonády. Disponuje vlastním minerálním pramenem a solnou jeskyní.

Voucher na Relaxační pobyt ve Spa & Kur Hotelu Harvey na 3 noci pro dvě osoby ve dvoulůžkovém pokoji včetně polopenze a lázeňských procedur v termínu do 21. 12. v hodnotě 12 432 Kč můžete získat se slevou 10% za 44 760 bodů.

Buddha-Bar zve na nové menu

Během zimního období se častěji potřebujeme zahřát a naše tělo preferuje sytější pokrmy. Tomu odpovídá v Buddha-Baru i nové menu, a dokonce i speciální řada koktejlů Prague Winter Experience se zimní náladou. Úplnou novinkou jsou pak speciality Street Fusion inspirované typickými asijskými pouličními pokrmy.

S novou sezonou představil Buddha-Bar nové menu. I letos jeho zimní varianta obsahuje vydatnější pokrmy a ingredience. Nechybí v něm tolik oblíbené foie gras, z masa vepřová panenka, jehněčí a hovězí steak a z ingrediencí batáty, dýně a jablka. Relativně novou ingrediencí jsou také kaštiny či ostružiny, které se objevují hned v několika jídlech.

„V novém menu máme rovnou dvě želízka v ohni. Prvním je celá nová sekce Street food, kterou Buddha-Bar do svého sortimentu celosvětově přidává. Tím druhým je lokální specialita v podobě sushi s kuřecím masem nazvaná Tori Katsu, takže konečně i ti, kteří nejsou milovníky ryb, nemusí volit jen vegetariánskou variantu sushi,“ prozrazuje šéfkuchař Jan Voráček.

Stále populárnější Street food je jakýmsi odlehčením konceptu Fine dining. Jde o pokrmy, které sice nejsou svým provedením typické pro panasijskou fusion kuchyni, jak ji Buddha-Bar pojímá, ale představují velmi chutná a jednoduchá jídla, která osloví širší publikum hostů především z mladších řad. Návštěvníci se v této sekci mohou těšit na pikantní kuře, sushi misku či zeleninovou tempuru.

„Letošní menu si oproti těm předchozím připsalo ještě jednu změnu – celé menu až na výjimku jednoho pokrmu bylo sestaveno přímo naším týmem zde v Praze,“ upozorňuje Jan Voráček. ■

Buddha-Bar Prague

Jakubská 8, Praha 1, 110 00
Rezervace: +420 221 776 400
www.buddha-bar.cz

Otevřeno

úterý–čtvrtek od 18:00 do 2:00
pátek–sobota od 18:00 do 3:00

Zeleninová Tempura s pikantní majonézou a houbami shimeji

Chirashi „POKE“ sushi miska s lososem, tuňákem, bílou rybou, mangem, sezamem a ikurou

Asijský hovězí tatarák Tacos Style, hovězí svíčková s koriandrem a sezamem ve wonton kornoutu, podávané se salátkem

Tori Katsu, sushi s kuřetem, okurkou a avokádem

Umělci se snaží být blíž publiku. Konkurence sociálních sítí je ale tvrdá, říká tuzemská umělecká superstar Kateřina Šedá

Poslala celou moravskou vesnici do Velké Británie, odměňovala lidi, kteří někomu vyznali lásku, a nejnověji najala desítky lidí, aby jen tak obyčejně žili v centru Českého Krumlova. Za své projekty sklízí laureátka Ceny Jindřicha Chalupického za rok 2005 Kateřina Šedá doma i ve světě spoustu nadšených reakcí, doma se pak občas musí poprat i s nepochopením a kritikou. I to ale patří k životu jedné z nejvýraznějších současných českých umělkyní. „Moje projekty na něco upozorňují, věci zviditelňují, posouvají hranice, vyvolávají diskuse,“ vysvětluje své cíle Šedá, jejíž rané dílo Šedá komise je součástí sbírky Magnus Art J&T Banky.

Letos jste se věnovala projektu UNES-CO. Dopadl podle vašich představ?

Projekt ještě není u konce, takže je příliš brzy na to, abych hodnotila, jak dopadl. Pro mě skončila teprve první část, kdy rodiny ukončily pobyt v Českém Krumlově a na konferenci se účastníci potkali s místními obyvateli a vedením města. Teprve teď přichází klíčová fáze, v rámci níž musím celý materiál analyzovat, zpracovat ho a příští rok ho představím na výstavě UNES-CO: Závěrečná zpráva, která se bude konat v Egon Schiele Art Centru. Současně vyjde kniha, jež popíše průběh realizace, představí závěrečné zprávy jednotlivých rodin a zároveň se bude tématem turismu zabývat z širší perspektivy. Pokud bych ale měla hodnotit tříměsíční akci, tak se povedla nad moje očekávání v mnoha směrech. Samozřejmě jsem nečekala, že vzbudí v místních tolik různorodých

reakcí (od nadšení až po vztek), což ale vedlo k tomu, že o projektu věděli všichni a měli možnost přímo reagovat na situace, které ve městě vznikaly.

Mluvíte o různých reakcích od nadšení po vztek. Jaká byla nejtypičtější reakce? Jaká pro vás nejradostnější a naopak nejbolestivější?

Těch nejtypičtějších byla celá řada, například: „Tohle není normální život!“, „Tohle se v ulicích Krumlova nikdy nedělo.“ nebo „V ulicích Krumlova nikdy peřiny v oknech nebyly“.

Největší pocit radosti jsem měla také v několika případech: Když rodiny přišly na něco, co radnice hned zpracovala – například nalezení a označení pitné vody. Pak mě potěšilo, když se mi někdo z místních omluvil, že mu to otevřelo oči. A nakonec zcela absurdní situace, kdy mi jedna

paní napsala: „Na protest proti vašemu projektu budu chodit po centru města se psem.“

Ohledně těch negativních – kdybyste se mě zeptal před pár měsíci, řekla bych, že to byly anonymity a urážky na sociálních sítích, které bych nerada konkrétně uváděla. Teď bych k tomu ještě přidala něco zcela jiného. Bolestná je po mě rozpolcenost Krumlova obecně. Vždyť v takhle malém městě letos kandidovalo 11 stran.

Věříte v organické pokračování tohoto projektu, jak se tomu stalo v případě Bedřichovic? Že by se účastníci začali sami navštěvovat, žít nové životy po vašem zásahu?

Cílem projektu nebylo zabydlet centrum Krumlova, jak několikrát média uvedla. Nejsem politik, nedokážu za tři měsíce zařídit, aby centrum města začalo normálně po akci fun-

govat, proto mi přijde absurdní, když na mě tyto požadavky místní kladou. Moje projekty na něco upozorňují, věci zviditelňují, posouvají hranice, vyvolávají diskuse atd. Vytvářím jistým způsobem obraz – portrét místa se všemi jeho neduhy. Změna už je pak na každém jednotlivci, v Krumlově se to týká i vedení města, které se mnou od začátku spolupracovalo a bylo velmi otevřené tomu, co názory rodin přinesou. A já pevně věřím, že jejich působení změny přinese. Zda se k projektu budou vracet i po letech, nevím, ale vytvořil tak velký mýtus, že ho dokonce někteří politici používali jako heslo do voleb, takže předpokládám, že má tento potenciál.

Pokud mluvíme o pokračování, tak bych určitě ráda v tomto tématu pokračovala, ale zase jinde a jiným způsobem. Teď právě pracuji na lofotenských ostrovech v Norsku, kde

má turismus zcela jinou podobu a vyznačuje se především chováním turistů k přírodě. A pak mě taky dlouhodobě láká Vídeň a turisty milované vánoční trhy.

A věříte v trvalejší proměnu Českého Krumlova?

Určitě ano, ale otázka je, co si pod spojením „trvalejší proměna“ představujete. Na prvním místě teď stojí otázka regulace turismu, kterou Krumlov aktuálně skutečně řeší. V okamžiku, kdy se k tisícům příjezdících turistů postaví vedení města jako v Hallstattu, budou se vybírat poplatky za návštěvu města a poté tyto peníze do města zpět investovat, případně dělat úlevy místním, věci se začnou měnit. Samozřejmě, že to ještě není ideální stav, ale turismus prostě k tomuto městu bude patřit vždycky – vždyť v japonských průvodcích je označen jako nejkrásnější město na světě.

Pojďme k dílu Šedá komise, které je součástí sbírky Magnus Art. Když to zjednoduším, jedním z témat tohoto díla je konfrontace laické veřejnosti a mladého umění. Dílo pochází z roku 2006. Jak se podle vás proměnily tyto dvě strany bariéry? Přiblížily se, nebo spíše oddálily?

Určitě kolem sebe vidím větší snahu v uměleckých kruzích se divákovi přiblížit – pomocí besed, přednášek, vystupováním v televizi, organizováním programů pro děti i realizacemi ve veřejném prostoru. Jenže na druhou stranu se laická veřejnost čím dál víc vzdaluje – útočí na ni zábavní průmysl a sociální sítě, vzdělávání na základních školách se v této oblasti skoro nepohnulo, jak třeba vidím na své dceři.

Kde je největší chyba?

Obecný problém vidím ve vzdělávání na základních školách. Nevím, jaký smysl má v roce 2018 obtiskovat podzimní listí. Nechápu, proč děti nechodí v hodinách výtvarky ven kreslit do plenéru, učit se dívat na města a na krajinu, ale místo toho sedí ve třídě a pomocí těch nejlevnějších školních štětců a temper se snaží vytvořit úkol podle zadání. Jak můžeme po těchto dětech chtít, aby v dospělosti chápaly, že si nemůžou barák na náměstí natřít neonovou barvou a co tím okolí způsobí.

Vidíte nějakou cestu ke změně?

Na základních školách učí často lidi, kteří mají výtvarnou výchovu jako

odpočinkovou činnost a v podstatě je to nezajímá. Platy jsou v základním školství tak nízké, že má málokdo potřebu vytvářet si originální osnovy. Musí se radikálně změnit přístup k výtvarné výchově. Je to především nauka o dívání se a o schopnosti věci rozlišovat, vidět jednotlivosti i celky. Není to nauka o tom, jak nejrychleji rozetřít tuš po papíře. Přiznám se, že z prací, které mi dcera nosí ze školy, skutečně šlím. Myslím, že to

bude trvat ještě dlouho, než se u nás objeví systém skandinávských zemí, kdy na základních školách učí ti nejlepší lidé, mají jeden z nejvyšších platů ve společnosti a každý z nich si vytváří vlastní osnovy pro svoje předměty. Je to do jisté míry vysokoškolský přístup a tady ho zásadně postrádám. Ne každý má možnost dát dítě do speciální školy, tohle by měly nabízet standardní školy. ■

Kdo je Kateřina Šedá?

Česká výtvarnice, laureátka Ceny Jindřicha Chalupského a teprve druhá česká umělkyně, která měla výstavu v londýnské Tate Modern, se narodila v Brně v prosinci 1975. Vystudovala Akademii výtvarných umění v Praze pod vedením profesora Vladimíra Količky. Zlomovým v její kariéře se stal rok 2005, kdy završila studium a zároveň se stala držitelkou Ceny Jindřicha Chalupského.

V tvorbě se zaměřuje na sociálně laděné happeningy a snaží se v účastnících podnítit trvalou změnu chování. K jejím neslavnějším akcím patří Bedřichovice nad Temží (moravskou vesnici v roce 2011 přesídila do Velké Británie), Made in Slavutych (obyvatelé ukrajinského města Slavutych hromadně žádali o české vízum) či aktuální UNES-CO. Kromě dalších cen získala například Magnesii Literu (za knihu BrnoX) nebo ocenění Architekt roku (obojí v roce 2017).

Kateřina se dlouhodobě drží na špičce J&T Banka Art Indexu, žebříčku současných českých umělců z pohledu investiční zajímavosti, v roce 2018 se umístila na třetím místě. V současné době žije v Brně-Lišni se svým manželem a dvěma dětmi.

Šedá komise (2005)

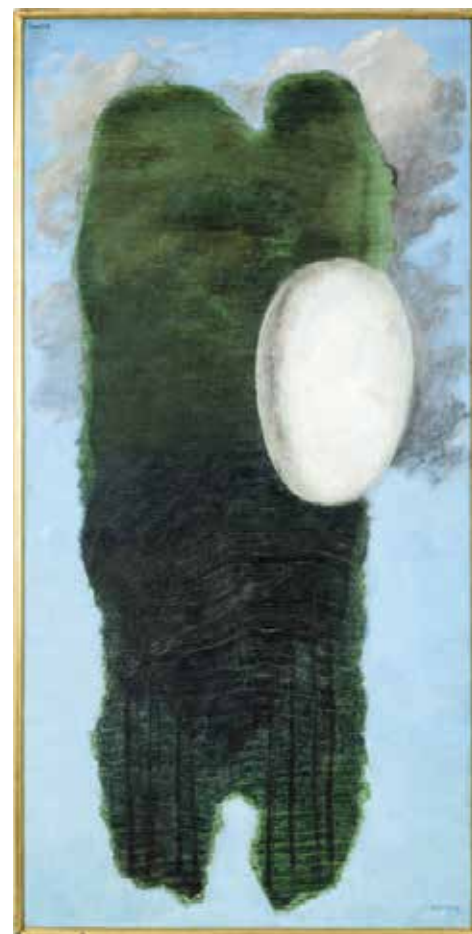
Ve sbírce Magnus Art J&T Banky je dílo Kateřiny Šedé zastoupeno její absolventskou prací Šedá komise. Umělkyně na AVU přivezla osm svých nejbližších příbuzných a tuto komisi nechala hodnotit práce svých spolužáků.

„Ve své diplomové práci jsem se zaměřila na samotnou školu. Akademii jsem označila pojmem „uzavřená společnost“, který dobře vystihoval nejen problémy komunikace uvnitř školy, ale především její izolovanost od takzvaných normálních lidí. Co mne však znepokojuje, není jen problém Akademie, nýbrž výtvarného umění jako celku. Propast mezi divákem a autorem je v mnoha případech natolik velká, že přestala obě strany zajímat,“ popsal klíčovou motivaci k vytvoření Šedé komise autorka. „Záměrně jsem vybírala především mezi posluchači „nových oborů“, protože ti nejčastěji bojují s nepochopením veřejnosti. Každý student ústně prezentoval svou diplomovou práci, pak následovala diskuse s komisí. Ta nakonec vypracovala písemný posudek. Úplně na závěr zhodnotila komise moji práci: co jim akce přinesla, zda takovou věc považují za výtvarné umění a zda se během těch několika dnů změnil jejich názor na jednotlivá díla,“ dodala.

Akci zachycuje hodinový film, který vystihuje autorkou zmíněnou propast, ale také humor, kterým se jí snaží obě strany překlenout. ■

Aukční podzim aneb kdo naváže na rekordního Šímu?

Podzim tradičně přeje velkým aukčním událostem. Zatím to vypadá, že by hvězdou letošního roku mohla zůstat říjnová dražba 1. Art Consulting v pražském Topičově salonu. Za kladívkovou cenu 31 milionů korun se při ní prodal obraz českého malíře Josefa Šímy z roku 1927 známý jako Vejce. Tím se stal letos nejdražší prodaným obrazem v české aukci a v historické tabulce si vysloužil šesté místo těsně za obrazem Šero v pralese od malířky Toyen (prodán loni). Do konce roku se však ještě může stát leccos.

STOMILIONOVÁ DRAŽBA

Velká očekávání jsou spojena především s obří aukcí Galerie Kodl. „Uskuteční se v neděli 2. prosince od poledne na pražském Žofíně. V nabídce bude 250 děl, jejichž celková vyvolávací cena přesahuje magickou hranici sta milionů korun,“ prozrazuje odbornice na trh s uměním J&T Banky Anna Pulkertová. „Díla si můžete prohlédnout již nyní v Galerii Kodl, a to až do soboty 1. prosince,“ dodává Pulkertová.

Zajímavou investicí jsou tři díla současných tvůrců – Kraj, Pinkava, Lamra.

Nač by si zájemci měli dát pozor? „Velmi zajímavá jsou především tři díla současných tvůrců. Překvapit by mohl člen nejmladší autorské generace Martin Kraj, který je ročník 1984, ale již nyní patří k velmi úspěšným umělcům i díky divácké vstřícnosti. Jeho obraz Kabuki sice

spadá do rané fáze kariéry, nese ale již všechny znaky příznačné pro jeho zralou tvorbu,“ představuje svůj první tip odbornice na aukční trh. Krajcovo dílo má vyvolávací cenu 160 tisíc, horní odhad ale mluví o ceně 250 tisíc.

„Druhým tipem asi nikoho nešokují. Ivan Pinkava patří k nejsobitějším fotografům současnosti a Velká hostina je jednou z jeho nejslavnějších fotografií. Ta ozdobí každou sbírku,“ vysvětluje Pulkertová. Pinkavův snímek jde do dražby za vyvolávací cenu 90 tisíc.

A do třetice všeho dobrého? „Mimořádně atraktivní Želva od Aleše Lamra za více než rozumné peníze. Vyvolávací cena je 40 tisíc, konečná cena by ale klidně mohla být dvojnásobná.“

„STARÝ MISTR“ MIKULKA

Ještě vyšší částky za současné české umění slibuje prestižní večerní aukce Arthouse Hejtmánek, která se uskuteční 6. prosince od 18 hodin. Hlavním lákadlem bude olej Rámájana ruského malíře Borise D. Grigorijeva, který byl před třemi lety nabízen při aukci proslulé londýnské

síně Sotheby's. Tehdy byla jeho vyvolávací cena v přepočtu 22 milionů korun, vyvolávací cena v Arthouse Hejtmánek bude 9 milionů.

Aukce Galerie Kodl nabídne 250 děl s celkovou vyvolávací cenou přes sto milionů korun.

Anna Pulkertová ale upozorňuje i na české umělce. „Velice se těším, jak se bude dařit jednomu z důležitých děl Magdaleny Jetelové Das Fenster. Vytvořila je krátce po studiu AVU a ukazují se tu její pozdější témata i formální postupy. Vyvolávací cena 250 tisíc je velice zajímavá.“

Ještě větší očekávání jsou spojena se Zátisím s limetkami II od mimořádně talentovaného Jana Mikulky, který úspěšně vystavuje doma i ve světě. „Mikulka je známý svými fotorealistickými portréty, s nimiž sklízí úspěchy v Londýně a brzy nejspíš prorazí

i v Americe. Zátisí s limetkami je jiné, odkazuje na tvorbu starých mistrů, konkrétně k holandským malířům zátisí,“ popisuje Pulkertová. Vyvolávací cena 380 tisíc je více než rozumná s přihlédnutím k tomu, že Mikulkaova tvorba půjde jen nahoru. Kdo má zájem o menší investici, mohl by se podívat na Dobrou náladu Ludmily Padrtové s vyvolávací cenou 50 tisíc korun.

CHCETE POMÁHAT?

Jiří Anderle, David Cajthaml, Kurt Gebauer, Krištof Kintera, Jaroslav Róna a mnoho dalších. Nejslavnější jména současného tuzemského umění nabídne dobročinná aukce, která se uskuteční 12. listopadu v hotelu Hilton Prague. Výtěžek z vydražených kusů věnovaných našimi předními umělci a nově i předmětů od českých designérů bude využit na činnost domácího hospicu Cesta domů.

„Kdo chce vedle rozšíření své sbírky také pomoci, tomu bych doporučila například Symbol Václava Sokola, Náhrdelník Spuma od Markéty Šílené nebo olej Kontrasty v přírodě Ivana Ouhela,“ uzavírá podzimní aukční tipy Anna Pulkertová. ■

ASIJŠTÍ UMĚLCI TÁHNOU

A ještě jednou tu máme dění v Sotheby's. V její hongkongské pobočce se prodal abstraktní obraz čínsko-francouzského umělce Zao Wou-kiho. Cena mimořádného plátna tvůrce, který žil mezi lety 1921 a 2013, se vyšplhala na 65 milionů dolarů. Tím se plátno nazvané Červen–říjen 1985 stalo nejdražším obrazem asijského tvůrce, které kdy bylo prodáno na aukci. Potvrdil se tak trend, že o asijské umění je na světových aukcích mimořádný zájem. Přirozeně to souvisí s rostoucím zájmem asijských podnikatelů o investice do umění. A také s tím, že právě jim se momentálně nebývá daří. ■

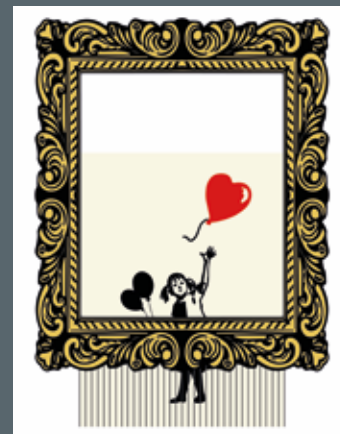

TOYEN JE STÁLE V KURZU

Na stejné dražbě Adolf Loos Apartment and Gallery došlo i na českou modernu. Kupkův kvaš Tanečnice z let 1905–08 se prodal za 3,75 milionu korun. Za milionové částky byla dále dražena díla Josefa Čapka, Jana Zrzavého, Jindřicha Pruchy, Františka Drtikola, Vlaho Bukovace a Joži Úprky. Největší pozornost ale přilákal obraz Čedičové skály, který v roce 1929 namalovala Toyen. Jeho cena vyšplhala na 21,5 milionu korun včetně aukční přírůžky, což je třetí nejvyšší částka, která za autorčino dílo padla na české aukci. Letos navíc Toyen dosáhla jiného rekordu. Celkový součet konečných cen jejích děl se podle serveru artplus.cz letos vyšplhal k částce 53 milionů korun. Tolik během jednoho roku její díla nikdy nevynesla. ■

BANKSYHO OBRAZ SE SÁM ZNIČIL

Tajemný streetartový umělec Banksy znovu pořádně zamotal hlavy celému uměleckému světu. Jeho proslulý obraz Dívka s balónkem (2004) se v aukci londýnské síně Sotheby's prodal za milion liber. Téměř okamžitě poté, co licitátor odklepl konec dražby, se začal obraz sám ničit. Překvapení účastníci aukce nejprve netušili, co se děje, poté začali přelomovou událost natáčet mobilními telefony. Ochranka stále se ničící dílo sundala ze zdi a odnášela pryč. Banksy, jehož identita patří k největším tajemstvím uměleckého světa, poté zveřejnil video, jak vše připravil.

Již před lety do rámu nainstaloval zařízení připomínající skartovačku, které nejspíš dálkovým ovládním aktivoval někdo přítomný na aukci. Krátce po skandálu začala Sotheby's tvrdit, že celá akce má trochu jiný smysl: dílo údajně nebylo zničeno, ale naopak vzniklo dílo zcela nové, které dostalo i jiný název Lásky je v odpadkovém koši. Kdo je novým majitelem, není známo. Jisté ale je, že až příště obraz půjde do dražby, bude jeho cena ještě vyšší. ■

MILIONOVÝ KINTERA

Krištof Kintera má skvělý rok. V polovině roku mu za podpory J&T Banky vyšla mimořádná publikace Fatal Banal shrnující většinu jeho dosavadní tvorby. Zároveň je o jeho dílo stále větší zájem i při veřejných aukcích. Díky tomu má Kintera na svém kontě nový rekord. Na aukci Adolf Loos Apartment and Gallery, která se konala na státní svátek 28. října, se jeho ikonické dílo Mluvič z roku 1999 (varianta v obleku) prodalo za 1,5 milionu korun. Socha, která se objevuje na obálce druhého sešitu letošní Ročenky ART+, podle serveru artplus.cz loni v prosinci prošla aukcí berlínské aukční síně Grisebach, kde se prodala v přepočtu za 900 tisíc. Projeví se to nějak na umístění Kintery v J&T Banka Art Indexu? V aktuálním vydání má 5. příčku, zda se posune, se dozvíme v prvním čtvrtletí příštího roku. ■

KNIHA O TRHU S UMĚNÍM

Přijde vám, že zákonitosti trhu s uměním jsou mnohdy šílené? Zajímá vás, jak se na hodnotě vaší umělecké sbírky podepíše příští hospodářská krize? A jak pravidla trhu s uměním mění šejkové, kteří za obrazy neváhají dát skoro půl miliardy dolarů? Pak vyrazte do knihkupectví. Na pultech se totiž objevila nejnovější kniha odborníka na aukce Dona Thompsona Oranžový balonkový pejsek. Jde o další dílo autora bestselleru Jak prodat vycpaného žraloka za 12 milionů dolarů, ve kterém Thompson poprvé laické veřejnosti odhalil mnohá zákoutí trhu s obrazy, sochami i performancemi. Rozhodně poučné čtení! ■

Umění jako vánoční dárek?

7 rad, jak se nespálit

Vánoce klepou na dveře a jistě znovu přemýšlíte, čím koho obdarovat. Zamysleli jste se někdy, zda by vhodným dárkem bylo umělecké dílo?

Rozhodně platí, že umění jako dárek vhodné je. Nicméně je dobře zvážit, komu co dát. Příliš drahý dar může obdarovaného vyvést z míry, zároveň o vás může prozradit i to, co byste raději neříkali. Navíc vnucovat svůj vkus někomu druhému může padnout jako příslovečná kosa na kámen a z příjemného pocitu, že jste někomu dali něco krásného, zbude jen pachutí.

Nabízíme vám 7 rad, díky nimž se nespletete a 24. prosince uděláte někomu náramnou radost.

JAK POZNAT VKUS DRUHÉHO?

1. Byť i kancelář prozradí na každého mnoho. Preferuje strohost, nebo naopak zdobnost? Má rád klasické styly, či preferuje modernu? Dominuje jeho nejbližšímu okolí dřevo a přírodní materiály? Nebo se spíše kloní k industriálnímu prostoru, betonu a kovu? To vše vám naprosto skvěle napoví, jaký typ uměleckého díla byste dané osobě měli pořídit. Druhým spolehlivým rádčem jsou koníčky, které vám mohou pomoci například s výběrem tématu obrazu.

NEPŘEŽEŇTE TO S PENĚZI

2. Dobře si rozmyslete, kolik peněz za umělecký dárek chcete vynaložit. Existuje řada uměleckých předmětů, které stojí i pouhé tisíce korun a mohou udělat mnohem větší radost než grafika od Picassa. Obdarovaného totiž darem nesmíme dostat do rozpaků. A taková grafika od Picassa, která stojí desetitisíce, je projevem velkých citů či velkého závazku. Přitom právě grafiky v hodnotě tisíců korun nabízí řada uznávaných světových galerií přímo jako dárky pro blízké. A mnohdy jde i o skutečně zvukná jména současného umění.

OBRAZ, NEBO SKLENIČKY?

3. Umění nejsou jen obrazy či grafiky. Jako vánoční dar je možná ještě vhodnější typově něco jiného – užitý design. Ten je ideální i pro konzervativnější dárce i obdarovávané, pro něž by obraz byl příliš nepraktickým darem. Ale takové skleničky, to je jiná. Ty potřebuje každý a neustále. Přitom právě u nás má designové sklo velkou tradici a stále se mu věnuje celá řada umělců slavných jmen (Rony Plesl, Maxim Velčovský...). Vybere si každý a pro každého.

CO JE MALÉ...

4. ... to je hezké. A také skladné, nepřekážející, zkrátka praktické. Tedy platí, že umělecký dárek by neměl mít kontury Rubensova plátna, které se téměř jistě nikomu nevejde do bytu ani domu. Dárkem bychom druhého neměli stavět do pozice, že nebude vědět, co si s ním počne. Naopak velikost i formát by měly být spíše tradiční, ať již půjde o obraz, vázu, skleničky, či plastiku. Experimenty obdarovaný většinou neocení. Výjimkou samozřejmě může být někdo, koho znáte skutečně dokonale a jste si jisti, že právě toto očekává.

NEŠOKUJTE!

5. Současné umění často nepostrádá humor, nadsázku i politický podtext. Zároveň umělci svým dílem mnohdy šokují. Znáte-li toho, komu chcete věnovat umělecký dar, dobře, znáte-li jeho smysl pro humor či politické názory, můžete zkusit věnovat mu i takto vypjaté umění. Ale jinak to není příliš vhodné. Darem byste rozhodně neměli druhého uvést do rozpaků, způsobit mu šok, strach ani bolest. Neměl by se ani naštvát. Zní to jako samozřejmost, ale jistě se i vám stalo, že jste někomu dali čokoládu a až pak zjistili, že je diabetik. U umění se vám něco podobného může stát ještě snáze.

NECHTE SI PORADIT

6. Každá rada dobrá. To platí při nákupu umění jako dárku dvojnásob. Pokud si vskutku nejste jisti, čím byste druhému udělali radost, zkuste se poradit s jeho nejbližšími. Případně je dobré se poradit v galerii, kde byste umělecký výtvor pořizovali. V obchodech s designem vám také velmi rádi poradí, stačí si s nimi promluvit, nastínit situaci a osobnost obdarovávaného. Možná vás překvapí, s čím nakonec odejdete.

Naše tipy

PETR NIKL
PAPOUŠEK VE VÍRU /
PARROT IN THE WHIRL

serigrafie, 41,8 x 29,8 cm, 2000, op. 100

Cena / 5 000 korun

Prodává / Galerie Art Světla a Luboš Jelínkovi, Chrudim

RONY PLESL
BOMMA SKLENICE NA WHISKY
STELLIS

Cena / 1950 korun za 2 kusy

Prodává / DesignBuy.cz

ORIOLO ANGRILL JORDÁ
GOLD JOY – STELLARSCAPES

Limitovaný tisk 1/80

Cena / 150 dolarů + poštovné

Prodává / Galerie Saatchi

VSAĎTE NA INSTINKT!

7. Může ale nastat chvíle, kdy jdou všechny rady stranou. Půjdete po ulici a najednou TO ve výloze uvidíte. Bude tam malba nebo třeba designová váza a vy si budete jisti, že pro pana X či paní Y to bude dokonalý dar. Jak ten pocit poznáte? Při pohledu na danou věc si okamžitě rozpomenete na danou osobu a v mysli vám vytane scéna, jak se dar vyjímá u ní v bytě. Projede vám mráz po zádech. Pak už vám nezbude nic jiného, než věc koupit, nechat zabalit a věřit, že se vám sázka na instinkt znovu potvrdí jako již tolikrát v životě. ■

Tipy na výstavy

Finále Ceny Jindřicha Chalupického

Veletržní palác, od 14. listopadu do 6. ledna

Laureáta letošního ročníku prestižní Ceny Jindřicha Chalupického budeme znát 17. prosince. Již od poloviny listopadu však je k vidění tvorba pětice letošních finalistů na každoroční výstavě Finále. Ve Veletržním paláci v Praze zjistíte, čím se Alžběta Bačíková, Lukáš Hofmann, Tomáš Kajánek, Kateřina Olivová a Adéla Součková pokusí oslovit mezinárodní porotu.

www.sjch.cz

Monet ve Vídni

Albertina, Vídeň, do 6. ledna

Až do 6. ledna můžete v nedaleké Vídni zhlédnout obří výstavu jedné z klíčových postav moderního umění Clauda Moneta. Většina zná Monetovy obrazy Lekniny. Jsou stejně tak známé jako van Goghovy Slunečnice. A opravdu: Monet měl slabost pro tyto oblíbené rostliny na rybníce. Ve své zahradě ve francouzské obci Giverny zaměstnával Monet (1840–1926) dokonce vlastního zahradníka, který se staral pouze o lekníny. Obrazy těchto vodních rostlin lze samozřejmě také vidět na výstavě Claude Monet v Albertině. Celkem sto obrazů, včetně významných děl zapůjčených z více než 40 mezinárodních muzeí a soukromých sbírek, je k vidění po více než 20 letech v Rakousku v této první rozsáhlé prezentaci Monetovy práce.

www.albertina.at

Finalisté Turner Prize 2018

Tate Britain, Londýn, do 6. ledna

Čtyři finalisté jedné z nejprestižnější umělecké ceny světa se novými díly představují v Tate Britain v Londýně. Těšit se můžete na Naeema Mohaiemena, Charlotte Prodgerovou a Luka Willise Thompsona a také na tým vystupující pod jménem Forensic Architecture. Vítěz bude vyhlášen 4. prosince, výstava však bude přístupná o měsíc déle.

www.tate.org.uk

Černé zrcadlo současnosti

Saatchi Gallery, Londýn, do 13. ledna

Žijeme ve značně nejisté době. Lidé jsou pod tlakem, přestávají se orientovat v současnosti.

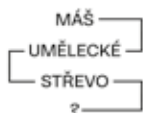
Na to reaguje měnící se politická situace po celém světě. Ale také umění a například satira.

Na toto komplexní téma se zaměřilo 26 současných umělců včetně Richarda Billinghama, Bedwya Williamse, Jessiky Craig-Martinové a Aleksandry Mirové, jejichž dílo nabízí Saatchi Gallery v Londýně.

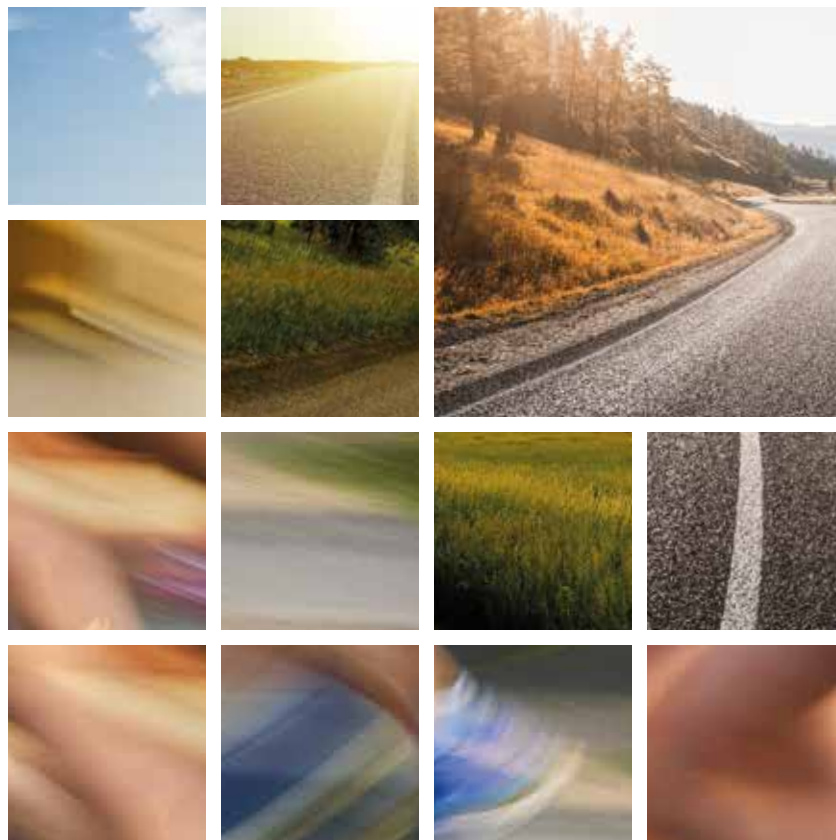
www.saatchigallery.com

J&T Banka, a. s. je partnerem:

VE DVACETI VIDÍTE SPRINT.
VE ČTYŘICETI MARATÓN.
V ŠEDESÁTI CESTU.

Za dvacet let jsme zažili vývoj našich klientů.
Viděli jsme, jak začínali, a vidíme, kde jsou dneska. Každá životní
etapa má svoje sny, příběhy, pohledy a svoje moudra.

Protože vývoj je přirozený a čas neuspěcháš. Kromě prvního
kroku. Ten se dá zrychlit. A rádi budeme i u vašich etap.
Ať už začínáte, nebo začínáte další.

RŮST. **SPOLEČNĚ.**

VIDÍME
DALŠÍCH
20 LET | **J&T BANKA** | JT BANK.CZ